

โครงการประกวด

โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) 2564

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

การเพิ่มของขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนการดำเนินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ริเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเริ่มดำเนินโครงการโรงเรียนปลอดขยะขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลัก ๓Rs ซึ่งได้แก่ การลดปริมาณขยะ(Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ(Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่(Recycle) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างพอเพียง จะทำให้เป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เรียน เพื่อมุ่งสู่โรงเรียนปลอดขยะอย่างแท้จริง

เอกสารรายงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานตามนโยบายโครงการโรงเรียนปลอดขยะของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน, ส่วนที่ ๒ นโยบาย การสนับสนุน และแผนการดำเนินงาน, ส่วนที่ ๓ กระบวนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจัดการขยะ, ส่วนที่ ๔ การจัดการขยะภายในโรงเรียนโดยใช้หลัก ๓Rs, ส่วนที่ ๕ ผลสำเร็จและความยั่งยืนของโรงเรียนปลอดขยะ และ ส่วนที่ ๖ การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงนำเสนอนวัตกรรมการจัดการขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

เอกสารรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการโรงเรียน ผอ.วณิชชา เตี้ยววานิชย์ ขับเคลื่อนนโยบายในการกระตุ้นให้คณะครู บุคลากร รับประทานเป้าหมายและมีแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน เพื่อร่วมกันคิด วางแผน และปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน.....	๑
ประวัติโรงเรียนโดยสังเขป.....	๑
ที่มาของปัญหาขยะมูลฝอยในโรงเรียนก่อนดำเนินกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ	๓
ส่วนที่ ๒ นโยบาย การสนับสนุน และแผนการดำเนินงาน	๔
นโยบายและการสื่อสารนโยบายของผู้บริหารภายในโรงเรียน.....	๔
แผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ	๖
ส่วนที่ ๓ กระบวนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจัดการขยะ	๑๓
กระบวนการพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการจัดการขยะมูลฝอย	๑๓
กิจกรรมที่ ๑ ชุมนุมต้นกล้าคุณธรรม.....	๑๓
กิจกรรมที่ ๒ สาระนั้นารู้จากพี่สภานักเรียน	๑๕
กิจกรรมที่ ๓ สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง.....	๑๖
การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน	๑๘
กิจกรรมที่ ๑ วนกลับมานะ ขยะรีไซเคิลแลกแต้ม	๑๘
กิจกรรมที่ ๒ ธนาคารกระดาษ.....	๒๐
กิจกรรมที่ ๓ ขวดคัด ตัด แยก	๒๒
การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ภายนอกโรงเรียน	๒๓
จุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน.....	๒๔
จุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ที่ ๑ การคัดแยกกระดาษและการนำกระดาษมารีไซเคิลเป็นกระปุกออมสิน/ ตัวอักษร/พวงกุญแจตุ๊กตา/ กระดาษสา	๒๔
จุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ที่ ๒ แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษใบไม้และโรงเก็บถ้ำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผัก ผลไม้จากโรงอาหาร.....	๒๕
ส่วนที่ ๔ การจัดการขยะภายในโรงเรียนโดยใช้หลัก ๓Rs	๒๖
เส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน	๒๖
กิจกรรมการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภท ตามหลัก ๓Rs	๓๐
กิจกรรมที่ ๑ คิดก่อนใช้ การรณรงค์ใช้ถุงผ้าทั้งในและนอกสถานศึกษา กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การReduce	๓๐
กิจกรรมที่ ๒ แก้วน้ำของฉัน กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การReduce	๓๑

สารบัญต่อ

กิจกรรมที่ ๓ การนำขวดไปทำกระถางปลูกผัก กิจกรรมผักในขวดของฉัน กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การ Reuse.....	๓๒
กิจกรรมที่ ๔ การนำพลาสติกมาบดและอัดหลอมขึ้นรูป เป็นแผ่นวงกลม สีเหลือง กระถางต้นไม้ กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การ Recycle	๓๓
นวัตกรรมการจัดการขยะของโรงเรียน	๓๕
รูปแบบ/นวัตกรรมการจัดการขยะ ที่ ๑ โมเดลการจัดการขยะ C.TS.....	๓๕
นวัตกรรมการจัดการขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิสถานูเคราะห์)Creative plastic design by Kids. ๓๗	
ส่วนที่ ๕ ผลสำเร็จและความยั่งยืนของโรงเรียนปลอดขยะ	๔๑
ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน	๔๑
มีจิตสำนึก และพฤติกรรมการจัดการขยะที่ดี	๔๓
ข้อมูลปริมาณขยะที่บ่งชี้ผลสำเร็จของกิจกรรม.....	๔๕
ความยั่งยืนและต่อเนื่องของการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ	๔๖
ส่วนที่ ๖ การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๔๘
ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	๔๘
กิจกรรม ออมสินพอเพียง	๔๘
การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่การจัดการขยะ	๕๐
กิจกรรมที่ ๑ ตลาดนัดรักษ์ท่าไทร	๕๐
กิจกรรมที่ ๒ ปิดไฟกันนะคะ	๕๒
ภาคผนวก.....	๕๓

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

๑.๑ ประวัติโรงเรียนโดยสังเขป

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีที่ดิน ๘ ไร่ ๒ งาน จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยพระภิกษุแก้ว เจ้าอาวาสวัดท่าไทรกับพระปลัดวุฒิสาร ศึกษาธิการมณฑลสุราษฎร์ธานี จัดตั้งโรงเรียนขึ้นที่วัดท่าไทร ชื่อ "โรงเรียนวัดท่าไทร" มีนายยิ่ง รักษานุ่น เป็นครูคนแรก เปิดสอนที่ศาลาวัดท่าไทร ได้รับเงินศึกษาพลีเป็นค่าตอบแทน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนทั้งหมด ๙๐๕ ๘๐ มีเขตพื้นที่บริการ ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ , ๒ , ๕ ตำบลท่าทองใหม่ และ หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งกง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๒ สถานที่ตั้ง

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เลขที่ ๓๒๕ หมู่ ๒ ถนนสุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ ๘๔๒๙๐ โทรศัพท์ (๐๗๗) ๒๒๗๐๘๑-๒
E-mail ๘๔๐๑๐๐๖๓@surat๑.go.th Website www.tsk.ac.th

ผู้บริหารโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

นางวณิชชา เตี้ยววานิชย์

โทรศัพท์ ๐๘๙๖๔๙๕๙๑๙

อาจารย์ผู้ประสานงาน

๑. นางศิริวิมล ช่วยรักษ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน โทรศัพท์ ๐๘๓ ๑๗๖ ๑๐๗๒
๒. นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ รองผู้อำนวยการโรงเรียน โทรศัพท์ ๐๙๒ ๒๙๕ ๖๔๕๕
๓. นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์ ครู โทรศัพท์ ๐๖๓ ๐๘๒๐ ๗๕๗
๔. นายวีระพงษ์ รอดเมื่อ ครู โทรศัพท์ ๐๖๒ ๒๗๙ ๑๐๙๒

E-mail weerapongart๑๑@hotmail.co.th

๑.๓ สภาพพื้นที่

๑. สภาพทางภูมิศาสตร์

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ตั้งอยู่ เลขที่๓๒๕ หมู่ที่๒ ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ ๘๔๒๙๐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ โทรศัพท์ ๐๗๗-๒๒๗๑๘๒ โทรสาร ๐๗๗-๒๒๗๐๘๑ E-Mail watthasaischool@surat1.go.th เปิดสอน: ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ถึง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. สภาพทางการปกครอง

เขตพื้นที่บริการของ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ในตำบลท่าทองใหม่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๕ และตำบลทุ่งกง หมู่ ที่ ๒ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. สภาพทางภูมิศาสตร์

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชากร จำนวน ๖,๘๕๐ คน บริเวณ ใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ ชุมชนวัดท่าไทร ชุมชนตลาดท่าทองใหม่ ชุมชนบ้านทางด่าน ชุมชน บ้านหนองชุมเห็ด ชุมชนบ้านดอนกลาง ชุมชนบ้านบางมุด ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๕ ประกอบอาชีพ รับจ้างค้าขาย และทำการ ประมงขนาดเล็กซึ่งเป็นอาชีพหลักของชุมชน โดยมีการเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลากระพง หอย และจับสัตว์น้ำแถบชายฝั่ง ทะเล นำมาขายสดและทำปลาแดดเดียว ส่วนน้อยร้อยละ ๑๕ ประกอบอาชีพ รับราชการ รัฐวิสาหกิจและอื่นๆ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ วันฮารีร่า ยอ ประเพณีชักพระ

๔. สภาพทางเศรษฐกิจ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อ ครอบครัว ต่อปี ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครอบครัว ๕ คน ๑.๑.๕ สภาพทางวัฒนธรรม โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ตั้งอยู่ใกล้วัดท่าไทรทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ตลอดทั้งสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียน กับวัด และชุมชน และโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำท่าทองใหม่ ตลาดสด สถานที่ขายห่อหมกและโรงงานไบโอดีเซลล์ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และโรงเรียนได้รับ การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๔ ประเภทโรงเรียน (เลือกได้เพียง ๑ ประเภทเท่านั้น)

- กลุ่ม A โรงเรียนระดับประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส
- กลุ่ม B โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

๑.๕ ที่มาของปัญหาขยะมูลฝอยในโรงเรียนก่อนดำเนินกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ

ขยะมูลฝอยสามารถพบได้ทั่วไปแต่ส่วนใหญ่ที่เห็นได้ชัดเจน คือ บริเวณโรงเรียนและในโรงเรียนจะมีขยะมากกว่าทุกที่ เพราะในโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก จึงทำให้มีการบริโภคอาหาร ขนมต่างๆ ของเด็กนักเรียน และทำให้มีขยะมูลฝอยตามมา และพฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่จะไม่นำขยะไปทิ้งลงถังแต่จะทิ้งลงพื้นแทน เพราะเด็กสมัยนี้เป็นคนมักง่ายและขาดจิตสำนึก กินที่ไหนก็ทิ้งที่นั่น จึงทำให้บริเวณโรงเรียนสกปรก ผลเสียที่เกิดขึ้น เป็นสาเหตุที่พบบ่อยมากจะเห็นได้จากการทิ้งขยะลงตามพื้นหรือแหล่งน้ำโดยไม่ทิ้งลงในถังรองรับที่จัดไว้

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทางโรงเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาขยะมูลฝอยในโรงเรียนเนื่องจากจะทำให้โรงเรียนของเราสะอาดยิ่งขึ้น และน่าอยู่อีกด้วย และนอกจากขยะมูลฝอยจะเป็นสิ่งที่สกปรก ไม่มีประโยชน์อย่างที่ทุกคนเข้าใจ แต่ถ้าเรารู้จักใช้ประโยชน์ของสิ่งเหล่านี้ให้มากเราจะสามารถนำสิ่งเหล่านี้กลับมารีไซเคิล ให้มีประโยชน์ต่อตัวของเราเองได้

ส่วนที่ ๒

นโยบาย การสนับสนุน และแผนการดำเนินงาน

๒.๑ นโยบายและการสื่อสารนโยบายของผู้บริหารภายในโรงเรียน

การเพิ่มของขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนการดำเนินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ถือได้ว่าเป็นโครงการที่ดีที่ส่งเสริมให้โรงเรียนทั่วประเทศ ดำเนินกิจกรรม ลด คัดแยกและนำกลับขยะมาใช้ประโยชน์ รวมถึงการรวบรวมขยะ ส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ปลูกฝังจิตสำนึก การลด คัดแยกขยะ และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในโรงเรียนและผู้เรียน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำขึ้น และดำเนินกิจกรรมลดคัดแยกและนำกลับขยะมาใช้ประโยชน์การรวบรวมขยะเพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ปลูกฝังจิตสำนึกการลดคัดแยกขยะและนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในสถานศึกษา สร้างระบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการขยะภายในโรงเรียนปลูกฝังลักษณะนิสัยและฝึกชอบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่สถานศึกษาปลอดขยะอย่างแท้จริง โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จึงได้นำแนวนโยบายการจัดการสภาพแวดล้อมและกิจกรรมให้สอดคล้องกับแนวคิดของโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development :EESD) ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติที่สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ สถานศึกษามีหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น อีกทั้งยังมีการส่งเสริม สร้างเครือข่ายและมีส่วนร่วมภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้ดำเนินการจัดการด้านบริหารจัดการขยะ เพื่อเป็นการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางและลดการเกิดขยะให้เหลือน้อยที่สุดและจัดการขยะที่เหลืออย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด โรงเรียนจึงได้กำหนดนโยบายโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ดังนี้

๑. บริหารจัดการขยะโดยใช้หลัก ๓Rs ได้แก่ reduce ใช้น้อย Reuse ใช้ซ้ำและ Recycle นำกลับมาใช้ใหม่
๒. สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการขยะ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน กิจกรรม“ขยะรีไซเคิลแลกแต้ม” เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการลด คัดแยกขยะ และกิจกรรมสวน
๔. ดำเนินกิจกรรมกระบวนการและสร้างนิสัยวินัยของนักเรียนในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง การทานข้าวให้หมดจาน ทานน้ำให้หมดแก้ว
๕. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการดำเนินการจัดการขยะและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ
๖. สอดแทรกและบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้
๗. จัดทำโครงการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

ภาพประกอบและเอกสาร

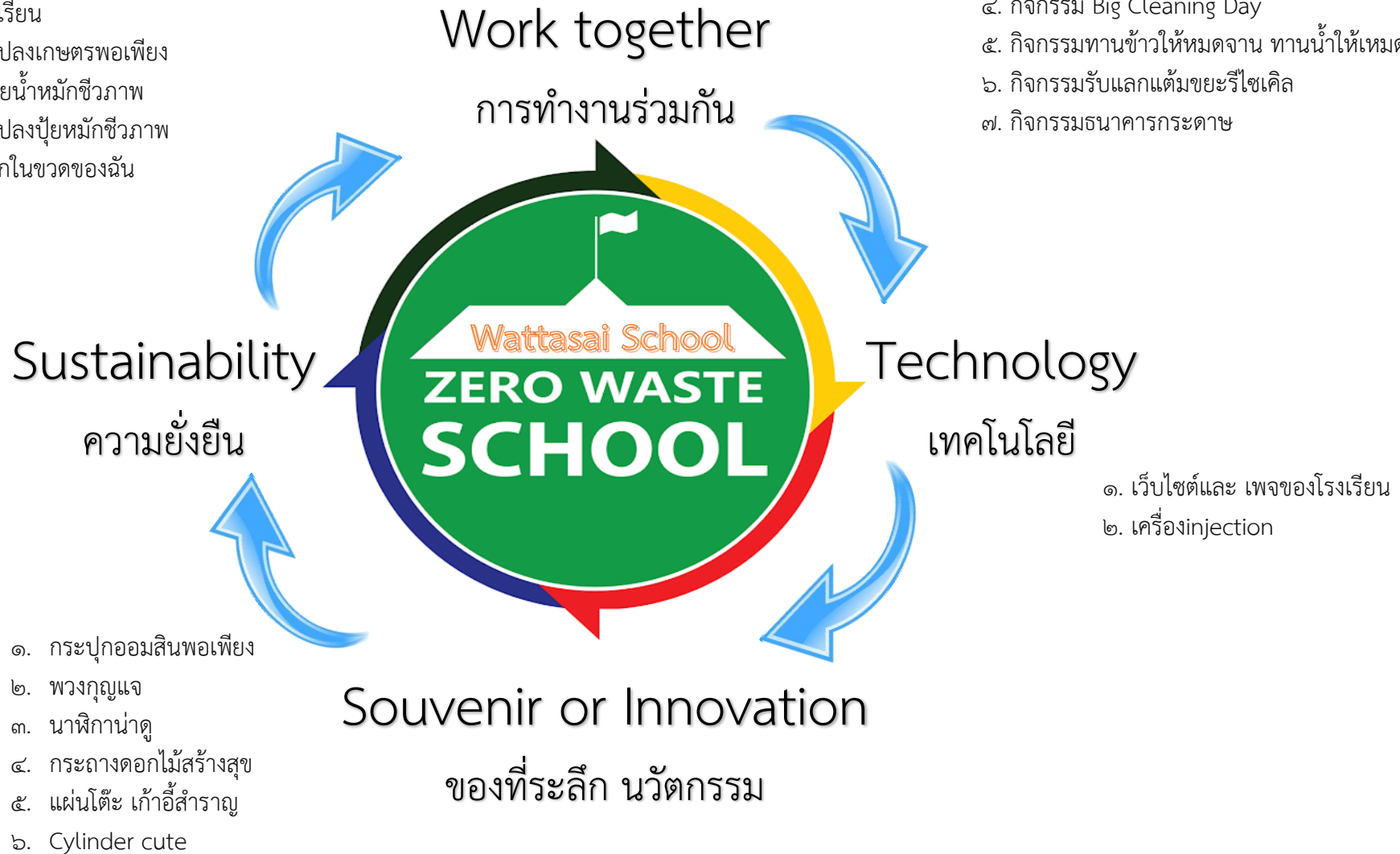
๒.๒ แผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีแผนการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ดังนี้

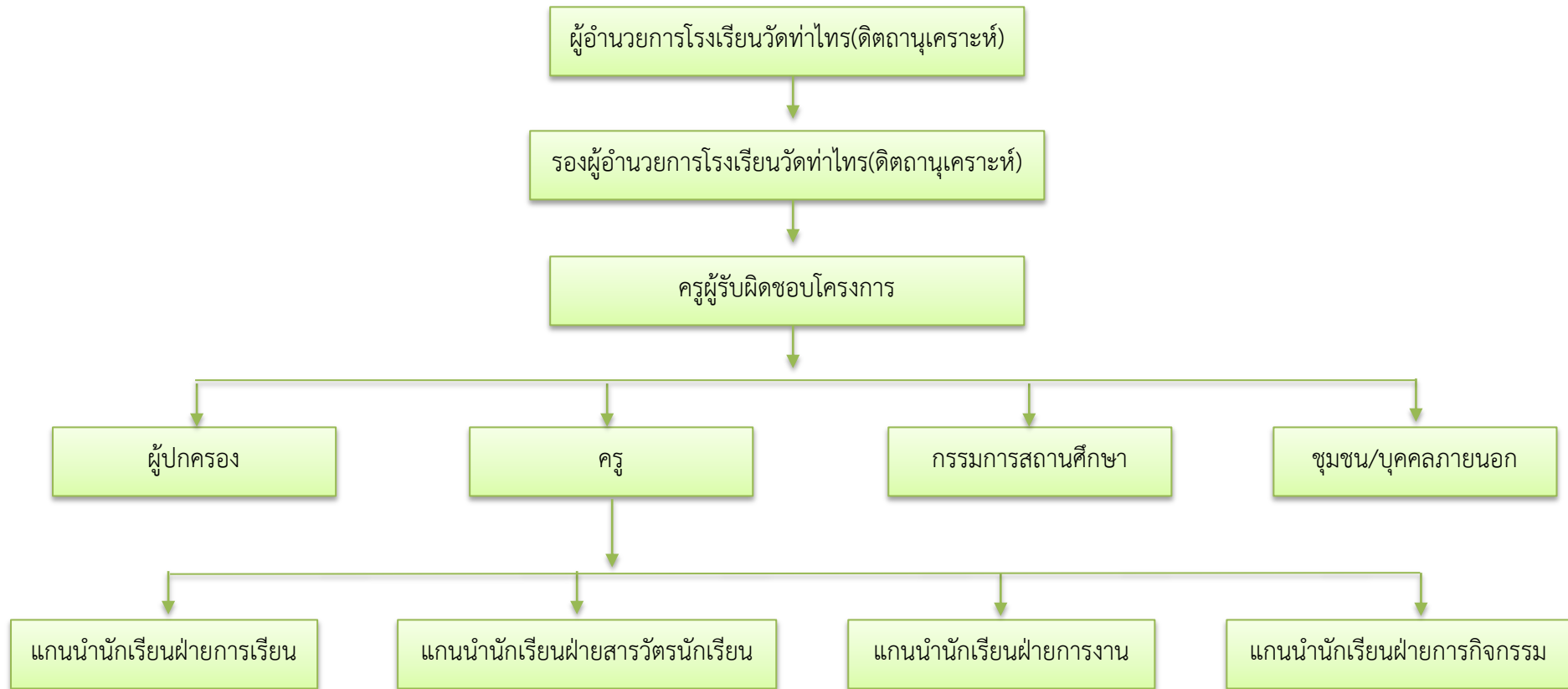
ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ
ขยะในโรงเรียน

- ๑. แปลงเกษตรพอเพียง
- ๒. ปู้น้ำหมักชีวภาพ
- ๓. แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ๔. ฝักในขวดของฉัน

- ๑. การส่งเสริมความรู้การจัดการขยะ
- ๒. กิจกรรมคัดแยกขยะ คัด ตัด แยก
- ๓. กิจกรรม ๕ ส
- ๔. กิจกรรม Big Cleaning Day
- ๕. กิจกรรมทานข้าวให้หมดจาน ทานน้ำให้หมดแก้ว
- ๖. กิจกรรมรับแลกแต้มขยะรีไซเคิล
- ๗. กิจกรรมธนาคารกระดาษ

คณะทำงานที่ดูแลรับผิดชอบโครงการ

ภาพประกอบและเอกสารหลักฐาน
การประชุมคณะครูและคณะกรรมการสถานเพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายการทำงานร่วมกัน

ศึกษาดูงานจากภายนอกเพื่อนำมาปรับใช้

นักเรียนแกนนำจากรุ่นพี่สู่วรุ่นน้อง

เอกสารหลักฐาน

โครงการโรงเรียนปลอดขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ชื่อโครงการ	โรงเรียน ปลอดขยะ (Zero Waste School)
แผนงาน	แผนงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลยุทธ์ ที่	5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ออกข้อบังคับมาตรฐาน	มาตรฐานที่ 2 ประเด็นพิจารณา 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายวิระพงษ์ รอดเมื้อ
ระยะเวลาดำเนินการ	1 ตุลาคม 2563 ถึง 30 กันยายน 2564

126

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ให้ดำเนินกิจกรรม ลด คัดแยก และนำกลับขยะมาใช้ประโยชน์ การรวบรวมขยะเพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ปูปลูกฝังจิตสำนึก การลด คัดแยกขยะ และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา สร้างระบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการขยะภายในสถานศึกษา ปูปลูกฝังลักษณะนิสัยรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เรียน

หากผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีความรู้ความเข้าใจ และช่วยกันลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยอาศัยหลัก 3Rs ซึ่งได้แก่ การลดปริมาณขยะ(Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ(Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่(Recycle) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างพอเพียง จะทำให้เป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เรียน เพื่อมุ่งสู่โรงเรียนปลอดขยะอย่างแท้จริง และขยายต่อจนกลายเป็นสังคมสีเขียว

ทั้งนี้ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เทศบาลตำบลท่าพระอินทร์ และชุมชนโดยรอบ ได้ตระหนักถึงเรื่องดังกล่าว และ มีความมุ่งมั่นในการเป็นสถานศึกษาปลอดขยะอย่างแท้จริง จึงได้เข้าร่วมและจัดทำโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) เพื่อสนองตอบนโยบายฯ ดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจส่งเสริมสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการลดปริมาณขยะ

2.2 เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะและการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์

2.3 เพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการคัดแยกขยะและการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ในสถานศึกษาและชุมชน

3. เป้าหมาย

3.1 เจ็บบริมาณ

3.1.1 ห้องเรียน ห้องสำนักงาน สภาพแวดล้อมโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีการจัดการขยะ ร้อยละ 80

3.1.2 นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 80 มีองค์ความรู้ และมีการจัดการคัดแยกขยะตามหลัก 3R (reduce reuse recycle)

3.3.3 นักเรียน ครู และบุคลากรโรงเรียนวัดท่าไทร(ศึกษานูการาช) ร้อยละ 80 เข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดขยะ

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 นักเรียนมีจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการลดปริมาณขยะ

3.2.2 นักเรียนมีความสามารถในการคัดแยกขยะและการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์

3.2.3 นักเรียนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการคัดแยกขยะในโรงเรียนและชุมชน

3.2.4 โรงเรียนมีการจัดโครงการและกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลัก 3Rs ในการลดปริมาณขยะ (Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

4. วิธีการดำเนินการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรมหลัก	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	กิจกรรมจัดทำป้ายนิเทศ	1 พ.ค 63 – 30 ก.ย 64	ครูรัตติกาล ฮีระผ่าพันธุ์
2	กิจกรรม REEDUCE REUSE RECYCLE	1 พ.ค 63 – 30 ก.ย 64	ครูวิระพงษ์ รอดเมือ
3	กิจกรรมเสด็จประดิษฐ์จากเศษวัสดุ	1 พ.ค 63 – 30 ก.ย 64	ครูพานู นรบทัย
4	กิจกรรม BIG CLEANING DAY	1 พ.ค 63 – 30 ก.ย 64	ครูทศพร โสภกา

5. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564

6. งบประมาณ

จำนวน 100,000 บาท (ตามรายละเอียดค่าใช้จ่ายของโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ 2564)

รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมและรายละเอียดค่าใช้จ่ายประมาณ	งบประมาณที่ ใช้	งบประมาณจำนวนตามหมวดรายจ่าย		
		ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ
กิจกรรมจัดทำป้ายนิเทศ	6,000	-	-	6,000
กิจกรรม REEDUCE REUSE RECYCLE	91,500	-	-	91,500
กิจกรรมเสด็จประดิษฐ์จากเศษวัสดุ	1,500	-	-	1,500
กิจกรรม BIG CLEANING DAY	1,000	-	-	1,000
รวมงบประมาณ	100,000	-	-	100,000

7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	วิธีการประเมิน	เครื่องมือประเมิน
เชิงปริมาณ 1. ห้องเรียน ห้องสำนักงาน สภาพแวดล้อม โรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์) มีการจัดการขยะ ร้อยละ 80 1. นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 80 มีองค์ความรู้ และมีการจัดการคัดแยกขยะตามหลัก 3R (reduce reuse recycle) 1. นักเรียน ครู และบุคลากรโรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์) ร้อยละ 80 เข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดขยะ	80 80 80		- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์ - แบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการ
เชิงคุณภาพ 3.2.1 นักเรียนมีจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการลดปริมาณขยะ 3.2.2นักเรียนมีความสามารถในการคัดแยกขยะและการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ 3.2.3นักเรียนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการคัดแยกขยะในโรงเรียนและชุมชน 3.2.4โรงเรียนมีการจัดโครงการและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลัก 3Rs ในการลดปริมาณขยะ(Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ(Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่(Recycle)		- ประเมินโครงการ - ประเมินความพึงพอใจ	- แบบรายงานโครงการ - แบบประเมินความพึงพอใจ

8. วิธีการประเมินโครงการ

- 8.1 ประเมินแบบสังเกตในการคัดแยกขยะของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์)
- 8.2 ประเมินแบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดขยะ โรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์)
- 8.3 ประเมินความพึงพอใจในจัดโครงการและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ในการลดปริมาณขยะ ตามหลัก3R (Reduce)การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

9. เครื่องมือประเมิน

- 9.1 แบบสังเกต
- 9.2 แบบสัมภาษณ์
- 9.3 แบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการ
- 9.4 แบบประเมินความพึงพอใจ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 นักเรียนมีจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการลดปริมาณขยะ
- 10.2 นักเรียนมีความสามารถในการคิดแยกขยะและการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์
- 10.3 นักเรียนมีความสามารถในการจัดการขยะประเภทเศษวัสดุสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการคัดแยกขยะในโรงเรียนและชุมชน
- 10.4 โรงเรียนมีการจัดโครงการและกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลัก 3R ในการลดปริมาณขยะ (Reduce) การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

ลงชื่อ..........ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายวีระพงษ์ รอดเม็ถ)
ครู โรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์)

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายวีระพงษ์ รอดเม็ถ)
ครู โรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์)

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้างานบริหารวิชาการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นางวนิดา เตียรวณิชย์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าโพธิ์(ศึกษานูเคราะห์)

ส่วนที่ ๓

กระบวนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจัดการขยะ

๓.๑ กระบวนการพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการจัดการขยะมูลฝอย

กิจกรรมที่ ๑ ชุมนุมต้นกล้าคุณธรรม

แนวคิด

กิจกรรมชุมนุมต้นกล้าคุณธรรมจัดตั้งขึ้นจากแนวคิดที่ว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเป็นหนึ่งในกระบวนการเสริมสร้างความเป็นเยาวชนที่สมบูรณ์ให้กับเด็ก โดยมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความมีจิตอาสาผ่านกระบวนการทำงานเพื่อสังคม เพื่อโรงเรียน สร้างจิตสำนึกใฝ่ดี การพูด ลงมือทำ ในสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงเริ่มดำเนินการกิจกรรมชุมนุมต้นกล้าคุณธรรมขึ้น

กระบวนการ/ขั้นตอน

กระบวนการในการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมต้นกล้าคุณธรรม มีดังนี้

๑. เปิดรับสมัครสมาชิกชุมนุมต้นกล้าคุณธรรมในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
๒. ประชุมกลุ่ม เลือกผู้นำ วางตำแหน่งการทำงานภายในกลุ่ม
๓. วางแผนการดำเนินงานร่วมกับครูที่ปรึกษาชุมนุม เลือกสภาพปัญหา หรือสิ่งที่นักเรียนต้องการอาสาเข้าไปช่วยเหลือ
๔. กำหนดแผนการดำเนินงานในระยะ ๑ เดือน
๕. ประชุมกลุ่มเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานในเดือนถัดไป
๖. รายงานผลการดำเนินงาน

ในส่วนของกิจกรรมต้นกล้าคุณธรรมทำความดีเพื่อโรงเรียนที่นักเรียนเลือก คือ การจัดการขยะภายในโรงเรียน โดยมีการแบ่งกลุ่มดำเนินงานออกเป็น ๒ ทีม คือ

ทีมที่ ๑ นักเรียนอาสาตาวีเศษที่สอนน้องแยกทิ้งให้ถูกต้อง นักเรียนกลุ่มนี้จะคอยเฝ้าระวังการทิ้งขยะภายในโรงเรียน โดยเข้าไปให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่ทิ้งขยะผิดที่ แนะนำการใช้ถังขยะสีต่างๆ เพื่อการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง

ทีมที่ ๒ นักเรียนอาสาธนาคารกระดาษ นักเรียนกลุ่มนี้จะช่วยกันสร้างบ้านไม้กระดาษหลังน้อย นำไปวางตามจุดต่างๆ ของโรงเรียน โดยเน้นที่อาคารเรียน และห้องสำนักงานของคุณครู ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และเชิญชวนให้นักเรียนและคุณครูนำกระดาษที่ใช้แล้วทั้งสองหน้า หย่อนลงในบ้านกระดาษหลังน้อย

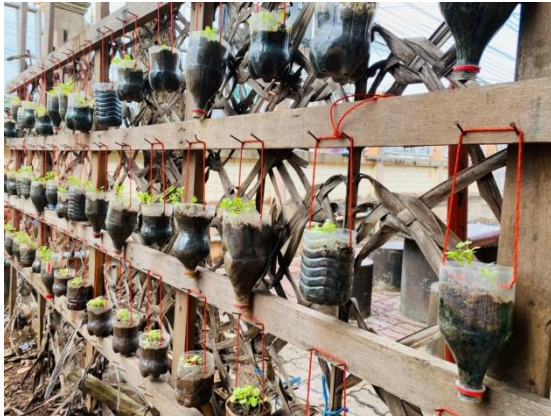
ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. นักเรียนในกิจกรรมชุมนุมต้นกล้าคุณธรรม รู้หน้าที่ มีใจที่อาสาทำความดีเพื่อโรงเรียนมีกระบวนการทำงานเป็นทีมที่ดี มีการติดตามและตรวจสอบกันเองภายใน
๒. กิจกรรมตาวีเศษที่สอนน้องแยกทิ้งให้ถูกต้อง กระบวนการที่สอนน้อง เพื่อนแนะนำเพื่อได้รับการตอบรับจากนักเรียนภายในโรงเรียนในระดับดี นักเรียนมีการแยกขยะก่อนทิ้ง และทิ้งขยะลงถังอย่างถูกต้อง
๓. กิจกรรมธนาคารกระดาษ ผลจากการนำบ้านไม้หลังน้อยไปวางตามจุดต่างๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะตามอาคารเรียน พบว่า ปริมาณขยะประเภทกระดาษในห้องเรียนลดลง นักเรียนนำกระดาษมาหย่อนลงในบ้านกระดาษแทนการทิ้งลงขยะ

จากผลการดำเนินงานข้างต้นพบว่า นักเรียนกลุ่มต้นกล้าคุณธรรมอาสาทำความดีเพื่อโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนมีจิตสำนึกที่ดี รู้จักการแยกขยะก่อนทิ้ง และทิ้งขยะอย่างถูกต้อง ภายในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น เหมาะแก่การเรียนรู้ของนักเรียน

ภาพกิจกรรมชุมนุมต้นกล้าคุณธรรม

ภาพ แปลงผักจากขวดพลาสติกที่ใช้แล้วภายในโรงเรียน

ภาพ ธนาคารกระดาษที่นักเรียนชุมนุมต้นกล้าความดีช่วยกันสร้างขึ้น

ภาพ จิตอาสาทำความดีเพื่อโรงเรียน

กิจกรรมที่ ๒ สารความรู้จากพีสถานักเรียน

แนวคิด

เพื่อให้สารความรู้เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนปลอดขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยจะแยกสารความรู้ไว้ทั้งหมด ๓ เรื่อง ดังนี้ ๑.ธนาคารกระดาษ ๒.การคัดแยกขวดน้ำ ๓.ประเภทขยะที่มีในโรงเรียน

๔.กิจกรรมขยะรีไซเคิลแลกแต้ม ๕.กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมรณรงค์ กิจกรรม Big Cleaning เป็นต้น

กระบวนการ/ขั้นตอน

๑. ทีมสถานักเรียนมีหน้าที่นำเสนอสาระตามหัวข้อต่างๆ ผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เชิญชวน การแสดงบทบาทสมมติ
๒. สารความรู้กำหนดเวลาไม่เกิน ๒ นาที หลังจากเสร็จกิจกรรมต่างๆ หน้าแถว
๓. ใช้เวลาตอนพักกลางวันทำกิจกรรมรณรงค์หรือให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของขยะแต่ละสีเพิ่มมากขึ้น
๔. เผยแพร่กิจกรรม วิดีโอลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เพจโรงเรียนปลอดขยะ (zero waste School) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เฟสบุ๊คโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) เว็บไซต์โรงเรียน YouTube เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

๑. นักเรียนให้ความสนใจโครงการโรงเรียนปลอดขยะ และเข้าร่วมโครงการตั้งแต่ในระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา
๒. นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการทิ้งขยะ การคัดแยกขยะ และการใช้ประโยชน์จากขยะ
๓. นักเรียนมีความเข้าใจ ทิ้งขยะได้ถูกต้องตามประเภทของถังขยะ
๔. นักเรียน ผู้ปกครอง รวมไปถึงผู้ที่ให้ความสนใจติดตามและรับข้อมูลข่าวสารโครงการโรงเรียนปลอดขยะผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆ

ภาพกิจกรรมสารความรู้จากพีสถานักเรียน

กิจกรรมที่ ๓ สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง

แนวคิด

กิจกรรมพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง เป็นกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ผ่านการเรียนรู้ด้วยกระบวนการพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง ประกอบด้วยกิจกรรม ๔ ฐานการเรียนรู้ คือ ฐานที่ ๑ เกษตรกรตัวน้อย, ฐานที่ ๒ กระจุกออมสินชวนน้องออม, ฐานที่ ๓ น้ำคือชีวิต และฐานที่ ๔ เรียนรู้สู่อาชีพสร้างรายได้ระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการทำงานและรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต สร้างและพัฒนางานตามวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสมดุลและยั่งยืน โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จึงได้จัดทำกิจกรรมนี้ขึ้น

กระบวนการ

กระบวนการในการดำเนินงานกิจกรรมพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง มีดังนี้

๑. เปิดรับสมัครนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ เพื่อมาดำเนินกิจกรรม โดยมีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ อาสาเข้ามาดำเนินกิจกรรมร่วมกับคุณครู
๒. ประชุมกลุ่ม เลือกผู้นำ วางตำแหน่งการทำงานภายในกลุ่ม
๓. วางแผนการดำเนินงานร่วมกับครูที่ปรึกษา เลือกกิจกรรม โดยกำหนดกรอบเป็นการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการทำกิจกรรม
๔. กำหนดแผนการดำเนินงาน
๕. ประชุมกลุ่มหลังจากการดำเนินงานในสัปดาห์แรกเสร็จสิ้น เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานในสัปดาห์ถัดไป
๖. รายงานผลการดำเนินงาน

ในส่วนของกิจกรรมพี่สอนน้องเล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียงกำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้ คือ

- กิจกรรมที่ ๑ เกษตรกรตัวน้อย
- กิจกรรมที่ ๒ กระจุกออมสินชวนน้องออม

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานกิจกรรมพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. นักเรียนกลุ่มแกนนำในการจัดกิจกรรมพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่ดี แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัด ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการบรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้
๒. กิจกรรมเกษตรกรตัวน้อย สอนน้องเล่นเรียนรู้กระบวนการปลูกพืชผักภายในขวดพลาสติกใช้แล้ว นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับดีเยี่ยม นักเรียนให้ความสนใจสนุกสนานกับการทำกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง กระบวนการเรียนรู้แบบพี่สอนน้อง ทำให้นักเรียนกล้าที่จะพูด ชักถาม และแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ทำให้นักเรียนมีความสุขและเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมได้อย่างดีเยี่ยม

๓. กิจกรรมการปลูกออมสินชวนออม สอนน้องเล่นเรียนรู้กระบวนการทำกระปุกออมสินจากกระดาษใช้แล้ว

แล้วภายในโรงเรียน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับดีเยี่ยม นักเรียนให้ความสนใจ และตั้งใจทำกระปุกออมสินจนสำเร็จ กระบวนการของการทำกระปุกออมสินทำให้นักเรียนได้ฝึกสมาธิ วางแผนแก้ปัญหาเพื่อให้ชิ้นงานของตนเองสำเร็จออกมาสวยงามตามที่ร่างแบบไว้ กิจกรรมนี้นักเรียนได้รับทั้งความรู้และแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

ภาพ กิจกรรมเกษตรกรตัวน้อย

๓.๒ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน

กิจกรรมที่ ๑ วนกลับมาชะ ขยะรีไซเคิลแลกแต้ม

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ได้จัดกิจกรรมเปิดรับบริจาคขยะแลกแต้มจากนักเรียน ครูและบุคลากร การของโรงเรียน ได้เปิดรับขยะรีไซเคิลแลกแต้ม ทุกวันจันทร์และวันศุกร์เวลา ๐๗.๐๐- ๐๗.๓๐ น. และเวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ซึ่งประเภทขยะในการรับแลกแต้มและรางวัลมีดังนี้

โรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste School
โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

กิจกรรม “ขยะรีไซเคิลแลกแต้ม”
รับแลก-บริจาค ขยะรีไซเคิลจากนักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียน

ขยะรีไซเคิลแลกแต้ม	แต้ม
กระดาษ กระดาษสี กัดองฟัสต์ 1 กิโลกรัม	10 แต้ม
ผ้าขาวตา ทุกสี ทุกชนิด 1 ผา	1 แต้ม
ขวดพลาสติกแบบต่าง ๆ 1 ขวด เช่น ขวดนม ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำยาซักผ้า ขวดแชมพู ขวดน้ำยาล้างจาน ขวดน้ำยาทำความสะอาด	1 แต้ม
ไม้ไอติม ๘ ไม้	1 แต้ม
สมุด	100 แต้ม
ดินสอ/ปากกา/ไม้บรรทัด	50 แต้ม
กบเหลาดินสอ	40 แต้ม
แก้วเมติ	250 แต้ม
ถุงผ้า	200 แต้ม
กระเป๋าใส่ดินสอ	150 แต้ม
เสื้อ	500 แต้ม
ลูกฟุตบอล	700 แต้ม

เปิดรับแลกขยะรีไซเคิลแลกแต้ม ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ เวลา 07.00 - 07.30 น. และเวลา 12.00 - 13.00 น.

วนกลับมาชะ

Zero Waste School *ทุกชุดของสามารถรวมกลุ่มกันแลกได้ โฉมใหม่แลกจากชิ้นละ 10 ชิ้น

ขยะรีไซเคิลที่ได้จากการรับแลกแต้ม จะนำมาคัดแยกและนำไปรีไซเคิล ทั้งการนำไปทำสิ่งประดิษฐ์เพื่อจำหน่ายและเป็นของที่ระลึก การนำไปเป็นกระถางปลูกผัก การนำไปทำกระปุกออมสิน และการนำไปขาย โดยจะดำเนินกิจกรรม โดยกลุ่มสีเหลือง ที่มีหน้าที่ในการรับแลกแต้ม การคัดแยกเพื่อรีไซเคิล เพื่อขาย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้นักเรียนได้รับรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และเผยแพร่กิจกรรมลงบนเพจโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

กิจกรรมขยะรีไซเคิลแลกแต้ม วนกลับมาชะ มีรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรภายในโรงเรียน ดังนี้

- กำหนดให้นักเรียนนำขยะจากที่บ้าน ที่เป็นขยะรีไซเคิลตามที่โรงเรียนได้กำหนดมาแลกแต้มและรับของรางวัลได้ตามวันเวลาที่ได้ประกาศไว้
- ของรางวัลที่เป็นลูกฟุตบอล นักเรียนสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อรวมแต้มกันได้
- เมื่อครบ ๑ เดือน ในการสะสมแต้ม อันดับ ๑-๕ ที่มีคะแนนมากที่สุดจะมีการรับมอบรางวัลหน้าแถว โดยที่มคณะผู้บริหารโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) และจะมีรางวัลพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีคะแนนสูงสุด คือ กระปุกออมสินพอเพียง
- เมื่อสิ้นภาคเรียนนักเรียนที่มีแต้มสูงสุด อันดับ ๑- ๕ จะมีการจับฉลากเพื่อมอบรางวัล จำนวน ๑๐ รางวัล
- เมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนที่มีแต้มมากที่สุด อันดับ ๑ ถึง ๓ จะได้รับเกียรติบัตรจากโครงการโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ภาพกิจกรรมการรับแลกขยะรีไซเคิลแลกแต้ม
นำโดยทีมคณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยกลุ่มแกนนำโครงการโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste School ได้นำกล่องธนาคารกระดาษไปวางไว้ในแต่ละอาคารเรียน ชั้นละ ๑ ถึง เพื่อเป็นจุดสำหรับใส่กระดาษ โดยเฉพาะ เพื่อให้นักเรียนคัดแยกกระดาษจากห้องเรียน ซึ่งกระดาษจากธนาคารโรงเรียนจะมีนักเรียนที่รับผิดชอบไปเก็บกระดาษอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง และนำมาซึ่งบันทึกสถิติ กระดาษจะแบ่งการใช้ออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนที่ ๑ ขายเพื่อนำรายได้ฝากกับธนาคารโรงเรียน ส่วนที่ ๒ นำไปทำกระดาษสา เพื่อนำกระดาษกลับมาใช้ใหม่ ส่วนที่ ๓ นำไปทำกระดาษบุกออมสิน เพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมธนาคารกระดาษจะมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักการคัดแยกกระดาษ และวิธีการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อสร้างคุณค่า

รายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน

๑. หลังจากทำเวรความสะอาดในห้องเรียน อาจจะมีเศษกระดาษที่ไม่ใช้แล้ว นักเรียนสามารถนำมาใส่ลงธนาคารกระดาษได้โดยสะดวก
๒. นักเรียนได้เรียนรู้วิธีทำกระดาษสา
๓. นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการทำกระดาษบุกออมสินพอเพียง
๔. นักเรียนสามารถนำกระดาษมาแลกแต้มได้
๕. ครู บุคลากร สามารถนำกระดาษที่ไม่ใช้แล้วจากห้องเรียนและที่บ้าน นำมาใส่ไว้ในธนาคารกระดาษหรือสามารถนำมาแลกแต้มได้

ภาพกิจกรรมธนาคารกระดาษ

ภาพกิจกรรมระดมทุน และกระดาศา

กิจกรรม ประพุกอมสินพอเพียง

โครงการโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school) โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดอนุเคราะห์)

กิจกรรมที่ ๓ ขวดคัต ตัด แยก

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีบ้านขวดสำหรับใส่ขวด และแยกฝา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐ จากที่โรงเรียนได้ดำเนินจัดให้มีระบบคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ และเพิ่มรายได้จากขายขวดให้มากขึ้นนั้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ เรียนรู้การคัดแยกขวด ก่อนที่จะนำไปขายทั้งหมด ซึ่งทำให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรม ขวด คัต ตัด แยก โดยมีวิธีการดำเนินงาน ใน ๓ ส่วนดังนี้

๑. ส่วนที่เป็นฝา จะนำไปรีไซเคิล ทำสิ่งประดิษฐ์ทั้งหมด จากแต่ก่อนที่ขายรวมไปกับขวด
๒. ส่วนพลาสติกที่ไม่มีฉลาก ไม่ติดสี เกิดจากการตัดเอาส่วนที่เป็นสีออกให้มากที่สุด เพื่อนำไปขาย ซึ่งจะ ทำให้ได้ราคาที่สูงขึ้นจากเดิมที่ขายทั้งขวดได้ก็โลกรั่มละ ๒ บาท เพิ่มเป็นก็โลกรั่มละ ๖ บาท
๓. ส่วนที่เป็นพลาสติกที่มีสี ที่ถูกตัดออกจากขวดจะนำไปขายทั้งหมดหรือนำไปรีไซเคิล ทำเป็น สิ่งประดิษฐ์ได้

รายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรภายในโรงเรียน

๑. นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนสามารถนำขวดจากที่บ้านมาบริจาค ไว้ในบ้านขวดได้
๒. สร้างกิจกรรม ระบบการคัดแยกขยะ ประเภทขวด ทำให้สามารถนำไปปรับใช้ในครัวเรือนได้
๓. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๔. นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือศึกษาข้อมูลได้ทุกวันพฤหัสบดี ในเวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๓๐ น.

ภาพกิจกรรมขวด คัต ตัด แยก

๓.๓ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ภายนอกโรงเรียน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ได้รับการอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอกที่มาให้ความรู้กับนักเรียน ดังนี้

กระทรวงพลังงาน (MINISTRY OF ENERGY) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ได้จัดกิจกรรมอบรมมอบความรู้ เรื่อง พลังงานให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้แก่ ความรู้ในเรื่องการใช้พลังงานทดแทน ที่มาการบริหารจัดการพลังงาน และประโยชน์ในการใช้พลังงานให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องและรู้จักใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ ตอบคำถามชิงรางวัล เป็นต้น โดยมีคณะผู้บริหารและคณะครูเข้าร่วมกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการอบรมกระทรวงพลังงาน (MINISTRY OF ENERGY) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓.๔ จุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

จุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ที่ ๑ การคัดแยกกระดาษและการนำกระดาษมารีไซเคิลเป็นกระปุกออมสิน/ตัวอักษร/พวงกุญแจตุ๊กตา/ กระดาษสา

รายละเอียดภายในจุดเรียนรู้

๑. เส้นทางของกระดาษกว่าจะมาเป็นกระดาษให้เราได้ใช้
๒. จุดวางธนาคารกระดาษต่างๆภายในโรงเรียน
๓. ประเภทของกระดาษที่นำมาทำกระปุกออมสินกระดาษสาและการนำกระดาษไปขาย
๔. แบบบันทึกปริมาณกระดาษในแต่ละอาทิตย์ และแบบรายรับ รายจ่าย การขายกระดาษ
๕. ผลงานจากกระดาษ กระปุกออมสิน ตัวอักษร พวงกุญแจตุ๊กตา กระดาษสา

ภาพประกอบ

จุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ที่ ๒ แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษใบไม้และโรงเก็บถังน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักผลไม้จากโรงอาหาร

รายละเอียดภายในจุดเรียนรู้

๑. แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษใบไม้ จะมีแผนภาพแสดงกระบวนการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเส้นทางของเศษใบไม้ เศษหญ้า เศษผักที่นำมาทำปุ๋ยหมักและการนำปุ๋ยหมักไปใช้ให้เกิดประโยชน์

๒. จะมีการเปิดรับสมัครนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพ ทุกวันพุธ เพื่อให้นักเรียนได้เข้าร่วมทำกิจกรรม และลงมือปฏิบัติจริง จากกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ กลุ่มพีสีเขียว

๓. โรงเก็บถังน้ำหมักชีวภาพ ถังน้ำหมักชีวภาพจะมี ๒ ถัง ถังที่ ๑ สำหรับใส่เศษผัก ถังที่ ๒ สำหรับใส่เศษผลไม้ และวิธีการทำถังน้ำหมักและการนำไปใช้ประโยชน์

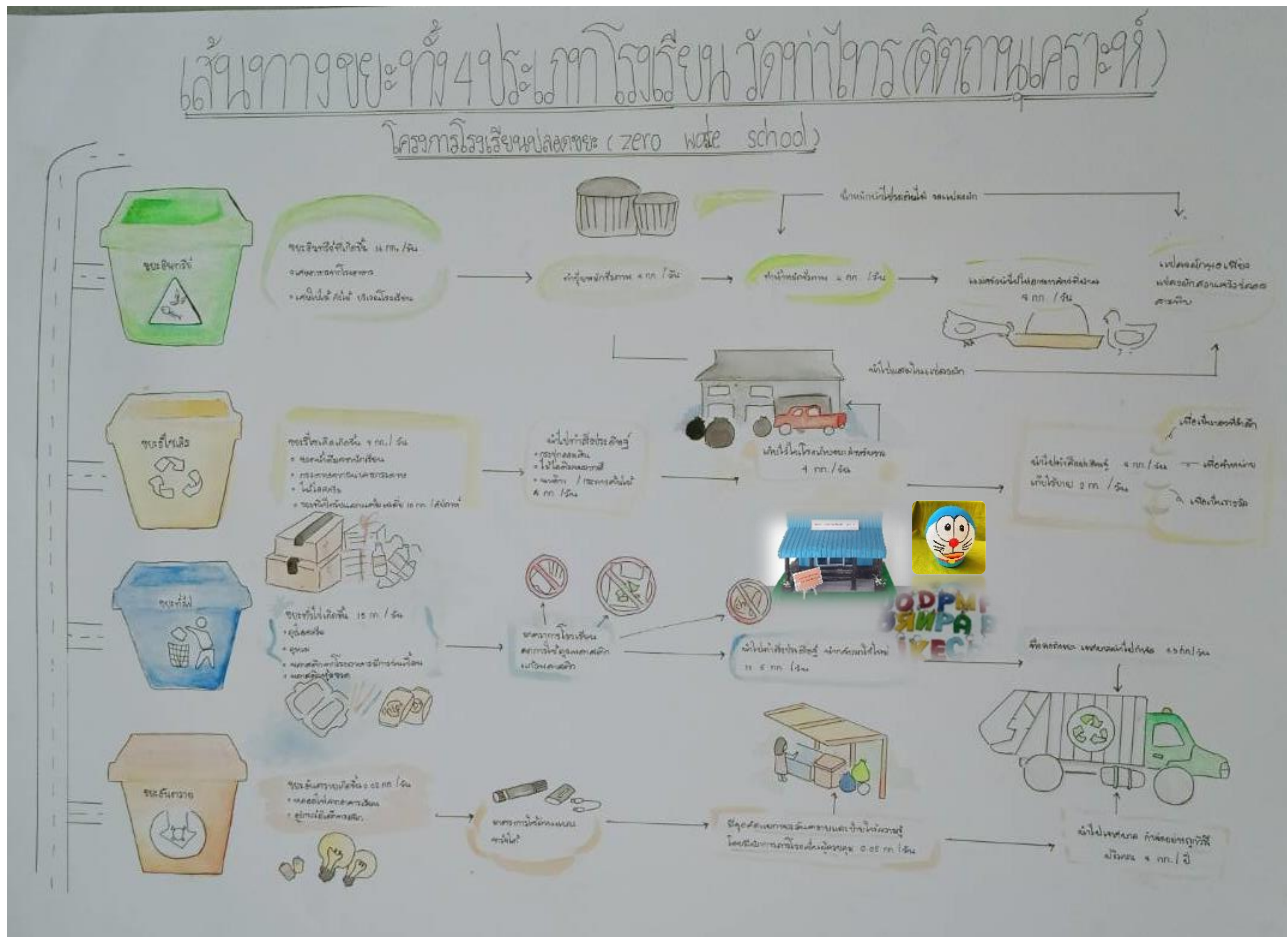
ภาพประกอบ

ส่วนที่ ๔

การจัดการขยะภายในโรงเรียนโดยใช้หลัก ๓Rs

๔.๑ เส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน (เส้นทางการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภทของโรงเรียน จากแหล่งกำเนิดจนถึงการนำกลับมาใช้ประโยชน์ หรือนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง)

โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero waste school) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ต.ต.เกาะนคราห์) ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆและวิธีการกระบวนการในการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภท ตั้งแต่แหล่งกำเนิดขยะ กระบวนการนำกลับมาใช้ประโยชน์และการกำจัดอย่างถูกวิธี ซึ่งมีกระบวนการจัดการขยะของโรงเรียนแต่ละประเภทดังนี้

๑. ขยะสีเขียวขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นมีปริมาณ ๑๖ กิโลกรัมต่อวัน ขยะเหล่านี้มีแหล่งที่มาจาก ๒ แหล่งด้วยกัน คือ

๑.๑ ขยะอินทรีย์ที่มาจากบริเวณรอบๆของโรงเรียน มีปริมาณ ๔ กิโลกรัมต่อวัน เกิดจากการทำความสะอาดเขตพื้นที่ ซึ่งขยะอินทรีย์เหล่านี้ ได้แก่ เศษใบไม้ หญ้า กิ่งไม้ เป็นต้น ในการกำจัดขยะอินทรีย์เหล่านี้ ทางโรงเรียนได้จัดให้มีถังขยะสีเขียวไว้สำหรับใส่เศษใบไม้ หญ้า กิ่งไม้ โดยเฉพาะ โดยจะวางไว้ตามจุดต่างๆในเขตพื้นที่ทำความสะอาด เพื่อให้สะดวกต่อการทิ้งและการนำไปจัดการ วิธีการจัดการมีดังนี้

๑.๑.๑.กลุ่มนักเรียนสีเขียวจะรับผิดชอบในการนำขยะอินทรีย์จากจุดต่างๆนำมาเทลงในแปลงสำหรับทำปุ๋ยหมัก

๑.๑.๒.กลุ่มนักเรียนที่รับผิดชอบทำแปลงปุ๋ยหมักก็จะนำส่วนผสมที่จะทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ผสมเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการย่อยสลาย

๑.๑.๓. ปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์จะนำไปใช้ประโยชน์ในการทำแปลงผักเกษตรพอเพียง การปลูกผักในขวด เป็นต้น

๑.๒. ขยะอินทรีย์ที่เกิดจากโรงอาหารมีปริมาณ ๑๒ กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งขยะอินทรีย์จากโรงอาหารแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน

๑.๒.๑. เศษผักผลไม้มีปริมาณ ๔ กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งเศษผักผลไม้ทางแม่ครัวจะคัดแยกไว้ไม่ให้ปะปนกับส่วนอื่นๆ โดยที่จะนำไปใส่ถังน้ำหมักชีวภาพของโรงเรียนหรือแม่ครัวก็นำกลับไปให้อาหารสัตว์ที่บ้าน ในส่วนหนึ่ง โดยถังน้ำหมักชีวภาพจะนำไปรดน้ำผักในแปลงเกษตรพอเพียง รดน้ำต้นไม้ หรือแบ่งปันให้กับนักเรียน ครู บุคลากร แม่ครัวนำไปใช้ที่บ้าน

๑.๒.๒. เศษอาหารมีปริมาณ ๘ กิโลกรัมต่อวัน ในส่วนนี้ทางโรงเรียนจะรณรงค์ให้นักเรียนกินข้าวให้หมดจานเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของอาหารเพื่อช่วยกันลดปริมาณเศษอาหารให้เป็นศูนย์ ซึ่งในส่วนเศษอาหารที่อาจจะมีเหลือบ้างทางโรงเรียนจะมีวิธีการจัดการในส่วนนี้ทั้ง ๑๐๐% โดยที่แม่ครัวจะนำเศษอาหารทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแต่ละวันไปให้อาหารสัตว์ที่บ้าน เพื่อลดปัญหาการกำจัดขยะในโรงเรียน

๒. ขยะรีไซเคิล ขยะรีไซเคิลมีปริมาณ ๘ กิโลกรัมต่อวัน ในโรงเรียนวัดท่าไทร (ติดถนนคูระะห์) มีขยะประเภทรีไซเคิลซึ่งได้มาจาก ๔ ส่วนด้วยกัน

ส่วนที่ ๑ ขวดน้ำจากบ้านขวด และฝา มีปริมาณ ๔.๕ กิโลกรัมต่อวัน

ส่วนที่ ๒ จากธนาคารกระดาษและจากโรงอาหาร มีปริมาณ ๓ กิโลกรัมต่อวัน

ส่วนที่ ๓ ไม้ไอศกรีม มีปริมาณ ๐.๕ กิโลกรัมต่อวัน

ส่วนที่ ๔ ขยะที่ได้จากการเปิดรับแลกแต้มในกิจกรรม “วนกลับมา”

ขยะทั้งหมดเหล่านี้เป็นขยะที่มีจุดคัดแยกโดยเฉพาะ เพื่อง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล โดยการดำเนินงานในส่วนของการจัดการขยะมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑. ขวดน้ำจากบ้านขวดจะมีการเก็บสถิติปริมาณขวดน้ำที่ขายได้ในแต่ละวัน เพื่อนำมาคำนวณหาปริมาณขวดในแต่ละวัน ในส่วนนี้จะแบ่งการรีไซเคิลออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๒.๑.๑ ฝาขวดน้ำนำไปทำสิ่งประดิษฐ์

๒.๑.๒ กิจกรรมคัด ตัด แยก เอาเฉพาะส่วนของพลาสติกที่ไม่ปนเปื้อนสีนำไปขาย

๒.๑.๓ พลาสติกที่ปนเปื้อนสีนำไปขายหรือไปทำสิ่งประดิษฐ์ได้

๒.๒. กระดาษจากธนาคารกระดาษและโรงอาหาร จะมีการเก็บกระดาษจากธนาคารกระดาษ

ตามอาคารเรียน อาคารสำนักงาน โรงอาหาร แล้วบันทึกสถิติ ในส่วนนี้จะแบ่งการรีไซเคิลเป็น ๓ ส่วน

๒.๒.๑ นำไปทำปุ๋ยหมักอินทรีย์พอเพียง

๒.๒.๒ นำไปทำกระดาษสา

๒.๒.๓ เก็บรวบรวมและนำไปขายเดือนละ ๑ ครั้ง

๒.๓. ไม้ไอศกรีม ไม้ไอศกรีมจะมาจากโรงอาหารที่ขายไอศกรีมทางโรงเรียนจะมีจุดสำหรับทิ้งไม้ไอศกรีมโดยเฉพาะหรือจะมีกลุ่มนักเรียนแกนนำเดินวันรณรงค์ในการรับไม้ไอศกรีม เพื่อนำไปรีไซเคิล ซึ่งไม้ไอศกรีมจะนำไปย้อมสี เพื่อจำหน่ายในร้านค้าสหกรณ์ ๒๐ ไม้ ราคา ๑๐ บาท เพื่อให้นักเรียนได้ซื้อไปใช้ในการสร้างงานประดิษฐ์ต่อไป

๒.๔. ขยะที่ได้จากกิจกรรม “วนกลับมา” ในส่วนกิจกรรมนี้จะเป็นการให้นักเรียนนำขยะที่สามารถรีไซเคิลได้จากที่บ้านนำมาแลกแต้ม เพื่อสะสมในการแลกรับของรางวัล ขยะรีไซเคิลในกิจกรรมนี้ก็จะนำไปรีไซเคิลในการทำสิ่งประดิษฐ์เพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกของโรงเรียนและในส่วนที่เหลือก็จะ

รวบรวมเพื่อนำไปขายและนำเงินที่ได้จากการขายขยะรีไซเคิลนำกลับมาใช้ในการซื้อของรางวัลในกิจกรรม “วนกลับมาชนะ”

28

๓. ขยะสีน้ำเงิน ขยะทั่วไปมีปริมาณ ๑๓ กิโลกรัมต่อวันในโรงเรียนวัดท่าไทร (ติดถนนนครราชสีมา) มีขยะทั่วไปที่มีแหล่งที่มาดังนี้

๓.๑. ถังไอศกรีมปริมาณ ๑ กิโลกรัมต่อวันมาจากโรงอาหารที่มีการจำหน่ายไอศกรีม ซึ่งถังไอศกรีมจะมีถังสำหรับใส่ถังไอศกรีมโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นมาตรการของโรงเรียนที่นักเรียนต้องทิ้งเปลือกไอศกรีมให้ลงถัง โดยถังจะตั้งไว้ข้างจุดจำหน่ายไอศกรีม ซึ่งเป็นข้อดีในการจัดการขยะเพราะจะทำให้เปลือกไอศกรีมไม่เลอะ เป็นการประหยัดเวลาในการนำถังไอศกรีมไปรีไซเคิลผ่านกระบวนการบดและอัด เพื่อนำไปสร้างเป็นชิ้นงานต่อไป

๓.๒. ถังนมมีปริมาณ ๘.๕ กิโลกรัมต่อวัน ถังนมมาจากที่นักเรียนดื่มนมโรงเรียน ซึ่งในการจัดการถังนมโรงเรียนจะมีจุดใส่ถังนมโดยเฉพาะ เพื่อไม่ให้ปะปนกับขยะทั่วไปหรือถ่ายต่อกระบวนการนำไปรีไซเคิล ในการจัดการขยะทั่วไปประเภทถังนมจะมีการเก็บถังนมในจุดทิ้งของทุกวัน เพื่อนำมาตัดและล้างทำความสะอาดและนำไปบดและอัดสร้างเป็นชิ้นงานต่อไป

๓.๓. พลาสติกที่หุ้มขวดน้ำมีปริมาณ ๑.๕ กก./วัน พลาสติกชนิดนี้จะมีคุณสมบัติเหนียว โดยมาจากโรงผลิตน้ำดื่มของโรงเรียนและจากโรงอาหารที่มีการขายน้ำดื่มของโรงเรียน พลาสติกจะหุ้มขวดน้ำจำนวน ๑๒ ขวด/แพ็ค ซึ่งหลังจากมีการจำหน่ายน้ำหมดไปถุงพลาสติกก็จะต้องนำออกมาทิ้งลงในถังโดยเฉพาะ เพื่อถ่ายต่อการนำไปรีไซเคิล ผ่านกระบวนการบดและอัดสร้างเป็นชิ้นงานต่อไป

๓.๔. ถังพลาสติกจากแม่ครัวในโรงอาหารและพลาสติกที่มีการนำมาจากนอกโรงเรียนมีปริมาณเฉลี่ย ๒ กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งพลาสติกจะมีการปนเปื้อนจากอาหารสด น้ำจิ้ม อื่นๆ พลาสติกในส่วนนี้จะเป็นถังพลาสติกหิ้ว ถังร้อน ถังใส่อาหาร ซึ่งทางโรงเรียนจะมีการคัดแยกในส่วนของถังพลาสติกที่มีการปนเปื้อนน้อย โดยการนำมาล้างทำความสะอาดตากแดดให้แห้งแล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น แม่ครัวเอาใส่เศษผัก เศษอาหาร นำกลับไปให้อาหารสัตว์ที่บ้าน ซึ่งมีการนำกลับมาใช้ใหม่คิดเป็น ๐.๕กก./วัน และในส่วนของพลาสติกที่เหลือ ๑.๕ กก./วัน จะเป็นพลาสติกที่มีการปนเปื้อนมากจึงไม่เหมาะกับการนำไปใช้ใหม่และรีไซเคิลได้ เพราะสิ้นเปลืองทรัพยากรน้ำ สิ้นเปลืองเวลา และไม่คุ้มค่าต่อการนำกลับมาใช้หรือรีไซเคิลทางโรงเรียนจึงใช้วิธีการคัดแยกไว้เฉพาะ ใส่ถุงดำปิดปากถุงให้สนิทและนำไปทิ้งในถังขยะเทศบาล เพื่อนำไปกำจัดให้ถูกต้องต่อไป

๔. ขยะสีแดง เป็นขยะอันตรายมีปริมาณ ๐.๐๒ กิโลกรัมต่อวัน ที่มีในโรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนนครราชสีมา) มีดังนี้ ขยะอันตรายที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ได้แก่ หลอดไฟจากอาคารเรียนและอุปกรณ์ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เม้าส์ คีย์บอร์ด เป็นต้น ขยะอันตรายที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการจัดการขยะประเภทนี้ในโรงเรียนจะมีจุดเก็บขยะประเภทนี้โดยเฉพาะ โดยการดำเนินการส่วนนี้จะมึนักรการ ภารโรงเป็นผู้ดำเนินการในการเก็บและดำเนินการและส่งไปให้เจ้าหน้าที่เทศบาลนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง เพื่อให้มีความปลอดภัยสูงสุดต่อนักเรียน

ในส่วนของการดำเนินการขยะสีแดงโรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนนครราชสีมา) มุ่งเน้นให้มีการลดการเกิดขยะอันตรายให้น้อยที่สุดโดยจะมีการณรงค์ ควบคู่กับการใช้มาตรการการปิด-เปิดไฟ ทุกครั้งจากการใช้งานเพื่อส่งผลให้อายุการใช้งานของหลอดไฟใช้งานได้นานขึ้น และการใช้ถ่านที่สามารถใช้ซ้ำได้ เป็นต้น

จากผลการดำเนินงาน ของเส้นทางขยะทั้ง ๔ ประเภทในโรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนนครราชสีมา) สามารถจัดการขยะและมีระบบคัดแยกอย่างชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถนำไปปรับ

ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นการบ่งชี้ถึงกระบวนการจัดการขยะของโรงเรียนให้มีศักยภาพตามเป้าหมายของโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school)

ภาพประกอบโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero waste school) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุ

๔.๒ กิจกรรมการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภท ตามหลัก ๓Rs

กิจกรรม/รูปแบบ ที่ ๑ คิดก่อนใช้ การรณรงค์ใช้ถุงผ้าทั้งในและนอกสถานศึกษา กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การReduce

รายละเอียดการดำเนินงาน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้นักเรียนครูบุคลากรใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกทั้งในและนอกโรงเรียน ในส่วนของโรงเรียนจะรณรงค์ให้นักเรียนใช้ถุงผ้าใส่ขวดน้ำ กล่องข้าว ที่นำมาจากที่บ้านเพื่อเป็นการลดปริมาณถุงพลาสติก ในส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนได้บูรณาการเข้ากับกิจกรรมชุมนุมและวิชาเรียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งให้นักเรียนได้ร่วมกันออกแบบสกรีน พิมพ์ภาพลงบนถุงผ้าของตนเองให้เกิดความสวยงาม และเพื่อสร้างความตระหนักของการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

ผลการดำเนินงาน

๑. นักเรียนมีการใช้ถุงผ้าเพิ่มมากขึ้นทำให้ถุงพลาสติกมีปริมาณที่น้อยลง
๒. นักเรียนเห็นตัวอย่างจากรุ่นพี่และครูบุคลากรในโรงเรียนในการใช้ถุงผ้า
๓. เป็นการสร้างกิจกรรมดีดีภายในโรงเรียนและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๔. สามารถสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนเพื่อแจกหรือจำหน่ายได้
๕. จัดทำวิดีโอเชิญชวนเผยแพร่บนสังคมเครือข่ายออนไลน์ เช่น Facebook LINE YouTube หรือ เว็บไซต์โรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยลดถุงพลาสติกในโรงเรียน
๒. สร้างจิตสำนึกที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๓. ถุงผ้าสามารถทดแทนถุงพลาสติกได้ โดยใช้ซ้ำแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ สวย สะดวก และพกพาง่าย
๔. สร้างกิจกรรมให้นักเรียนด้วยการสร้างสรรค์ลวดลายลงบนถุงผ้า เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกให้รู้จักการมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ภาพประกอบกิจกรรม

กิจกรรมที่ ๒ แก้วน้ำของฉัน กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การReduce

รายละเอียดการดำเนินงาน

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แก้วน้ำส่วนตัว แทนการใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง มาซื้อน้ำที่ร้านคาเฟ่ผสมสด ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในบริษัทสร้างการดีของโรงเรียน บริหารโดยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยร้านคาเฟ่ผสมสด ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)มีมาตรการ ลด เลิก การใช้แก้วพลาสติก ซึ่งที่ร้านจะมีทั้งรูปแบบให้นักเรียนนำแก้วน้ำมาเติมเองและแก้วน้ำของทางร้านเองที่สามารถใช้ซ้ำได้ทั้งได้ทั้งโรงเรียน ในส่วนของนักเรียนที่นำแก้วน้ำมาเติมเอง ก็จะมีการสะสมแต้ม แก้วน้ำของฉัน คือ เมื่อซื้อครบ ๓๐ ครั้งโดยการนำแก้วมาเติมเอง จะสามารถใช้แต้มมาแลกน้ำฟรีหรือแลกของรางวัลได้

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงาน กิจกรรม แก้วน้ำของฉัน ภายใต้มาตรการ ลด เลิก การใช้แก้วพลาสติกของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) และร้านคาเฟ่ผสมสด ที่ใช้แก้วที่สามารถใช้ซ้ำได้ ประกอบกับนักเรียนให้ความสนใจ และร่วมมือกันในการนำแก้วน้ำมาเติมน้ำที่ร้าน ทำให้ช่วยลดปริมาณการใช้แก้วพลาสติกได้ ๑๐๐% และลดการหลุดพลาสติกได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลให้การจัดการขยะของโรงเรียนมีปริมาณที่น้อยลงตามลงไปด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยลดการใช้แก้วพลาสติกในโรงเรียนให้ได้ผล ๑๐๐%
๒. พกพาไปได้สะดวกและประหยัดเงินค่าน้ำได้
๓. สร้างจิตสำนึกที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๔. ได้ส่วนลดหรือแต้มในการซื้อน้ำตามโปรโมชั่นของร้าน

ภาพกิจกรรม แก้วน้ำของฉัน

กิจกรรม ที่ ๓ การนำขวดไปทำกระถางปลูกผัก กิจกรรมผักในขวดของฉันทัน กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การReuse

รายละเอียดการดำเนินงาน

ขวดพลาสติกที่โรงเรียนนำมาทำกิจกรรมผักในขวดของฉันทัน จะเป็นขวดน้ำขนาด ๑ ลิตรขึ้นไป ซึ่งมาจากนักเรียนนำขวดมาแลกแถมหรือขวดน้ำของครูบุคลากรโรงเรียนที่ได้นำมาบริจาคใส่ไว้ในบ้านขวด ซึ่งขวดเหล่านี้จะไม่ขายทั้งหมด เพื่อที่จะนำมา Reuse ทำเป็นกระถางปลูกผัก ซึ่งกิจกรรมผักในขวดของฉันทันทางโรงเรียนจะเปิดรับสมัครนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมครั้งละ ๒๐ คน โดยดำเนินกิจกรรมในตอนพักกลางวัน เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. สัปดาห์ละสองครั้ง โดยกลุ่มพีเอสซีเยียว

ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินกิจกรรมผักในขวดของฉันทัน ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ผักมีการเจริญเติบโตที่ดี สามารถนำไปรับประทานได้โดยเป็นผักที่ปลอดสารพิษ ๑๐๐% นักเรียนได้ฝึกทักษะการสังเกต การบันทึกการเจริญเติบโตของผัก ซึ่งเป็นการมุ่งสร้างวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. มีนักเรียนให้ความสนใจตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๒. ลดการซื้ออุปกรณ์ในการปลูกผัก

๓. ขวดส่วนที่ไม่ใช้นำไปรีไซเคิลในกิจกรรมอื่นๆได้

๔. เป็นเรื่องง่ายๆที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ที่บ้านได้และสร้างความรักความสามัคคีในครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

๕. เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับโรงเรียนและเป็นการประหยัดพื้นที่ในการเพาะปลูก

๖. นักเรียนได้รับประทานผักที่ปลอดสารพิษ

ภาพประกอบกิจกรรมผักในขวดของฉันทัน

กิจกรรมที่ ๔ การนำพลาสติกมาบดและอัดหลอมขึ้นรูป เป็นแผ่นวงกลม สีเหลือง กระดาษต้นไม้ กิจกรรมตามหลัก ๓Rs การ Recycle

รายละเอียดการดำเนินงาน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยกลุ่มนักเรียนทำสิ่งประดิษฐ์ โดยการนำขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น ฝา ขวดนม ขวดครีมบำรุงผิว ตะกร้าพลาสติก หรือพลาสติกที่จัดอยู่ในประเภท PP HDPE และ PETE ซึ่งแยกได้ดังนี้

๑. พลาสติก PETE

เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำมันพืช ซึ่งมาจากสหกรณ์และโรงอาหาร เพื่อจะนำมาคัดแยกเอาเฉพาะส่วนที่จะนำไปทำสิ่งประดิษฐ์และส่วนที่เหลือจะนำไปขาย

๒. พลาสติก HDPE

เช่น ขวดนม ขวดเครื่องสำอาง ถังไอศกรีม ซึ่งมาจากการเปิดรับแลกแต้มในกิจกรรม “วนกลับมา” และมาจากโรงอาหาร เพื่อจะนำมาคัดแยกสีและนำไปรีไซเคิลทำสิ่งประดิษฐ์ทั้งหมด

๓. พลาสติก PP

เช่น ฝาขวด หลอด ซึ่งมาจากการเปิดรับแลกแต้มในกิจกรรม “วนกลับมา” ได้มาจากร้านน้ำของโรงเรียน เพื่อจะนำไปรีไซเคิลและทำสิ่งประดิษฐ์ทั้งหมด

จากขยะทั้ง ๓ ประเภท จะมีการดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรม “วนกลับมา” กิจกรรมทำสิ่งประดิษฐ์ โดยวิธีการนำขยะมาบดและอัดหลอม เพื่อทำเป็นชิ้นงานแบบต่างๆ ตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขยะทั้ง ๓ ประเภทจะมีคุณสมบัติและวิธีการอัดหลอมแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องคัดแยกและบันทึกกระบวนการทำงานของขยะทั้ง ๓ ประเภท

๒. ขยะทั้ง ๓ ประเภทจะนำมาบดและคัดแยกไว้ตามแต่ละประเภท

๓. จะนำขยะทั้ง ๓ ประเภท มาอัดหลอมขึ้นเป็นชิ้นงาน ได้แก่ แผ่นสีเหลือง แผ่นวงกลม กระดาษต้นไม้

๔. เมื่อได้ชิ้นงานตามแบบต่างๆก็จะนำไปทำเป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น ทำแผ่นนาฬิกา กระดาษปลุกต้นไม้ เล็กๆแผ่นหน้าโต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น

๕. ทางโรงเรียนได้นำชิ้นงานออกเผยแพร่ และทำเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกของโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน จากการนำพลาสติกมาบดและอัดหลอมขึ้นรูป เป็นแผ่นวงกลม สีเหลือง กระดาษต้นไม้ และให้เกิดเป็นชิ้นงานที่สวยงาม สามารถนำไปใช้ได้จริง สามารถจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์และของที่ระลึกของโรงเรียนได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยลดการจัดการขยะของเจ้าหน้าที่

๒. เป็นการส่งเสริมให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากขยะ ลดการซื้อได้มากขึ้น

๓. นักเรียนที่ร่วมกันทำกิจกรรม เกิดทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และมีรายได้ระหว่างเรียน

๔. ช่วยกันรักษาทรัพยากร พลังงานให้สามารถอยู่ได้นานมากยิ่งขึ้นอีก

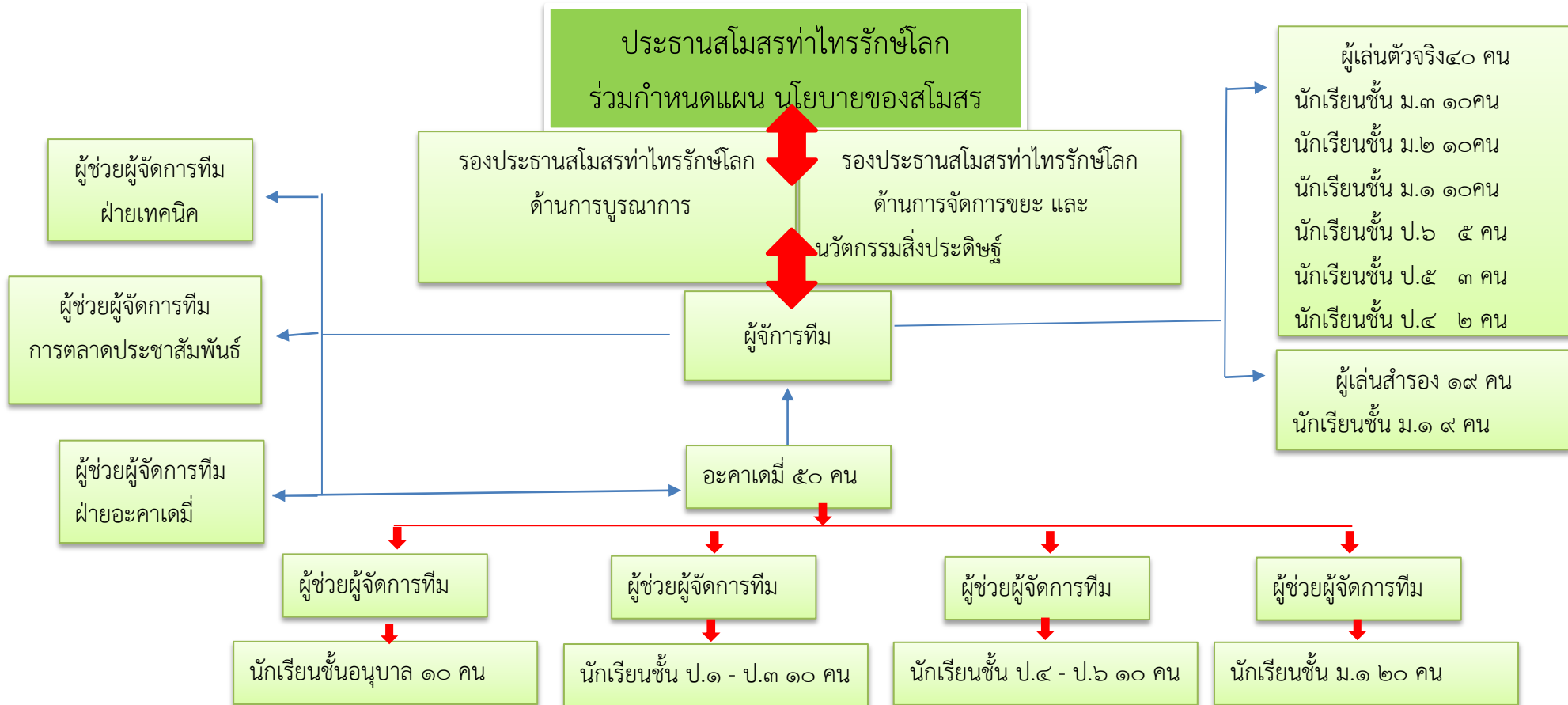
ภาพกิจกรรมและผลงาน

๔.๒ นวัตกรรมจัดการขยะของโรงเรียน

รูปแบบ/นวัตกรรมจัดการขยะ ที่ ๑ โมเดลการจัดการขยะ C.TS

ที่มา/แนวคิด/ต้นแบบ โมเดลการจัดการขยะ C.TS คือ โมเดลการจัดการขยะในรูปแบบสโมสร เป็นการใชแบบโครงสร้างการจัดการแบบสโมสรฟุตบอล โดยมีแนวคิดที่ว่า การจัดการขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมมือ ร่วมใจกัน ทำให้เป็นโรงเรียนปลอดขยะให้ได้ผล ๑๐๐ เปอเซ็นต์ มุ่งสร้าง และ พัฒนานักเรียนทุกคนให้มีจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคมในด้านการจัดการขยะและด้านอื่นๆควบคู่ไปด้วย โดยมีรูปแบบตามโครงสร้างโมเดล C.TS ดังนี้

วิธีการและผลสำเร็จนวัตกรรมการจัดการขยะ โมเดลการจัดการขยะ C.TS เป็นต้นแบบการในการสร้าง ทีม สร้างการบ่มเพาะ ฝึกหัดนักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยม โดยมีครูทุกคนช่วยกันดูแล กระบวนการฝึกหัดแต่ละรุ่น เพื่อให้นักเรียนในอะคาเดมี่ เข้าใจระบบในการจัดการขยะ และสามารถนำตนเอง ขึ้นไปสู่รุ่นนักเรียนแกนนำ เพื่อทดแทนรุ่นต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดการขยะได้ทั้ง ๑๐๐ % และนักเรียนทุกคนมีจิตสำนึก เข้าใจ หลักการจัดการขยะ มีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อโรงเรียน สังคม และตนเองได้ทุกคน ซึ่งผลสำเร็จของ โมเดลการจัดการขยะ C.TS ทำให้โรงเรียนมีนักเรียนแกนนำที่มีทักษะ ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น นักเรียนแต่ละ รุ่นสามารถทดแทนกันได้ ทุกคนสามารถให้ความรู้ ตอบคำถาม กับน้องๆและเพื่อนได้ และในการทิ้งขยะแต่ละ ประเภท ทั้งอย่างไรให้ถูกและลงถัง ทำให้โรงเรียนไม่มีขยะที่ทิ้งไม่ลงถัง เพื่อเป็นการสร้างโรงเรียนให้สะอาด น่าอยู่ให้มากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นโมเดลที่สร้างให้ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมทุกคน และสร้างความยั่งยืนในการ จัดการขยะของโรงเรียนได้เป็นอย่างดีเยี่ยม

ภาพประกอบการให้ความรู้ของนักเรียนแกนนำสู่รุ่นน้อง

การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมจากพี่แกนนำ

นวัตกรรมการจัดการขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

Creative plastic design by Kids เป็นการนำขยะพลาสติกมาอัดขึ้นรูป เป็นแผ่นวงกลม สีเหลือง นักเรียน และรูปทรงกระบอก เพื่อนำมาสร้างเป็นชิ้นงาน ได้แก่ นาฬิกาน่าดู แผ่นโต๊ะ-เก้าอี้สำราญ กระถางต้นไม้สร้างสุข และ Cylinder cute

ที่มา แนวคิด และต้นแบบ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)เป็นโรงเรียนที่ได้เข้าร่วม โครงการโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school) มีระบบการจัดการขยะ ตามหลัก 3Rs และการนำกลับมาใช้ใหม่ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยมีการดำเนินงานภายใต้ นวัตกรรมจัดการขยะ c.ts. ๙๙ มีกลุ่มนักเรียนแกนนำดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ และกระบวนการถ่ายทอดจากรุ่นพี่สู่น้อง ซึ่งมีกิจกรรมหนึ่งที่ชื่อว่า กิจกรรมรับแลกขยะรีไซเคิล “วนกลับมานะ” เป็นการเปิดรับแลกแถมขยะที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ เช่น ขวดพลาสติก ฝา ตะกร้าที่ไม่ใช้แล้ว เป็นต้น และได้มีการศึกษาข้อมูล และคุณสมบัติพลาสติกแต่ละประเภท จากการศึกษาข้อมูลพบว่า พลาสติกประเภทที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ และนักเรียนสามารถทำได้ ได้แก่

๑. พลาสติก PETE เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำมันพืช
๒. พลาสติก HDPE เช่น ขวดนม ขวดเครื่องสำอาง ถังไอศกรีม
- ๓ พลาสติก PP เช่น ฝาขวด หลอด

จากพลาสติกเหล่านี้ จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า สามารถนำมารีไซเคิล ผ่านกระบวนการบดและอัดหลอมและสามารถปฏิบัติได้โดยกลุ่มนักเรียน จึงทำให้กลุ่มนักเรียนสีเหลืองได้ร่วมกันศึกษาข้อมูลเชิงการรีไซเคิลพลาสติกประเภทต่างๆ การค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์หาข้อมูลใน YouTube ทั้งข้อมูลในประเทศและนอกประเทศ จนทำให้ได้รับข้อมูลเป็นอย่างมากเช่น การนำพลาสติกมาผ่านกระบวนการทำให้ร้อนและละลายแล้วนำมาเทใส่ลงในบล็อกเพื่อทำให้ได้เป็นรูป สีเหลือง วงกลม หรือการนำพลาสติก ทำให้ละลายด้วยเครื่องไมโครเวฟและนำไปเทลงในบล็อกเพื่อให้ได้รูปตามที่ต้องการ และการนำพลาสติกที่ได้จากการรีไซเคิลแบบต่างๆมาทำเป็นผลงานเช่น การนำไปทำด้ามจับภาชนะต่างๆ การนำไปทำเป็นแผ่นรองภาชนะ เป็นต้น ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา จึงร่วมกันสรุป และลงความคิดเห็น และช่วยกันคิดและออกแบบเพื่อที่จะสร้างชิ้นงานจากขยะพลาสติก เพื่อให้เป็นชิ้นงานที่สามารถใช้ได้จริง สร้างมูลค่าและสามารถทำเป็นของที่ระลึกของโรงเรียนได้ จึงได้ทำเป็นงานต้นแบบ ๔ อย่างดังนี้ ๑.นาฬิกาน่าดู ๒.แผ่นโต๊ะเก้าอี้สำราญ ๓.กระถางต้นไม้สร้างสุข ๔.cylinder cute หรือที่ใส่ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด

ในการสร้างผลงาน มีดังนี้

๑. นาฬิกาน่าดู เป็นชิ้นงานที่เกิดจากขยะพลาสติกที่นำมาบดและขึ้นรูปให้เป็นแผ่นวงกลม และแผ่นสีเหลืองแล้วนำตัวที่เป็นนาฬิกาและตัวเลขมาตกแต่งให้สมบูรณ์และตกแต่งเพิ่มรายละเอียด เช่น การใส่รูปตัวการ์ตูนการใส่ชื่อข้อความเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความสวยงามให้กับนาฬิกา นาฬิกาน่าดูได้ทำขึ้นมา ๒ แบบ แบบวงกลมและแบบสีเหลือง

๒. กระถางต้นไม้สร้างสุข เป็นชิ้นงานรูปทรงกระบอกมีขอบคล้ายกับกระถางต้นไม้ทั่วไป เกิดจากขยะพลาสติกที่นำมาบดและขึ้นรูปให้เป็นกระถางต้นไม้ ซึ่งกระถางต้นไม้สร้างสุข มีคุณสมบัติ ที่มีความแข็งแรง ทนทาน ราคาถูก และมีอายุการใช้งานได้นานกว่ากระถางทั่วไป

๓. แผ่นโต๊ะ เก้าอี้สำราญ เป็นชิ้นงานที่เกิดจากขยะพลาสติกที่นำมาบดและหลอมขึ้นรูปให้เป็นรูปสีเหลืองขนาดต่างๆเพื่อที่จะนำมาต่อประสานกันให้เป็นแผ่นโต๊ะหรือเก้าอี้ เพื่อใช้ประโยชน์ในโรงเรียน หรือจำหน่ายได้ ต่อไป

๔. cylinder cute หรือที่ใส่ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด เป็นชิ้นงานรูปทรงกระบอกที่เกิดจากขยะพลาสติก

ที่นำมาบดและขึ้นรูป แล้วนำมาทำเป็นที่ใส่ดินสอประกอบกับการเพิ่มรายละเอียดให้มีความน่ารัก เหมาะสมกับวัย เหมาะกับการนำไปใช้ของเด็กๆด้วยการทำเป็นชุดใส่ดินสอและมีตุ๊กตาน่ารักๆเป็นการเพิ่มมูลค่า ความสวยงาม และรักษ์โลก

จากผลงานนวัตกรรมการจัดการขยะ **Creative plastic design by Kids** ของโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) เป็นผลงานการสร้างสรรค์ จากกลุ่มนักเรียน มีการถ่ายทอดจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ผ่านกระบวนการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนเกิดทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลงาน ตลอดจนการตระหนักถึงการช่วยกันลดการใช้พลาสติกหรือการรู้จักการรีไซเคิล เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆได้ ซึ่งผลงานทั้ง ๔ แบบนี้ ทำให้นักเรียนครู และบุคลากรมีความสนใจ และสนับสนุนในการซื้อผลงานทั้ง ๔ แบบ เกิดเป็นการสั่งจองของผลงานในรูปแบบต่างๆ ทำให้กลุ่มนักเรียนที่ร่วมกันสร้างผลงาน มีทักษะการทำงานเพิ่มมากขึ้น สร้างเป็นรายได้ระหว่างเรียน ทั้งยังมีการเผยแพร่ผลงานลงบนเพจโรงเรียนปลอดขยะ(zero waste school)ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) เพจและเว็บไซต์โรงเรียน เพื่อให้ผลงานเป็นที่รู้จัก และสนใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งโรงเรียนยังมีการสนับสนุนผลงาน ให้เป็นของที่ระลึกของโรงเรียน ตั้งสโลแกนของโรงเรียน รักษ์ท่าไทร รักษ์โลก

ภาพกิจกรรม ขั้นตอนทำชิ้นงาน

ผลงานนวัตกรรมการจัดการขยะ Creative plastic design by Kids

นาฬิกาหน้าดู

กระถางต้นไม้สร้างสุข

ผลงานนวัตกรรมการจัดการขยะ Creative plastic design by Kids
แผนโต๊ะ เก้าอี้สำราญ

cylinder cute หรือที่ใส่ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด

ส่วนที่ ๕

ผลสำเร็จและความยั่งยืนของโรงเรียนปลอดภัย

๕.๑ ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน

วิธีการให้ความรู้แก่ผู้เรียน

จุดเริ่มต้นของการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญมาก คือ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน เพื่อการมีส่วนร่วมที่ถูกต้อง โดยทางโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้กำหนดแนวทางในการให้ความรู้แก่นักเรียนเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ระดับห้องเรียน ครูที่ปรึกษาใช้เวลาในช่วงกิจกรรมโฮมรูม สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาขยะภายในโรงเรียน กระตุ้นความคิดสาเหตุของปัญหาขยะภายในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมที่ดีของนักเรียน ในการช่วยกันกำจัดขยะ และดูแลรักษาบริเวณโรงเรียนให้สะอาดน่าอยู่

๒. ระดับโรงเรียน ใช้หลากหลายกิจกรรมในการให้ความรู้แก่นักเรียน คือ

๒.๑ กิจกรรมหน้าเสาธง ในทุกวันพุธ กลุ่มสภานักเรียนจะออกให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน เรื่องการทิ้งขยะที่ถูกต้อง ผ่านการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน การร้องเพลง เพื่อสร้างความสนุกสนานน่าสนใจ และให้นักเรียนได้รับรู้ซึมซับกระบวนการในการร่วมด้วยช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน

๒.๒ กิจกรรมเสียงตามสาย ในช่วงเวลา ๑๒.๐๐ – ๑๒.๓๐ น. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมเสียงตามสาย ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทิ้งขยะที่ถูกต้อง

๒.๓ กิจกรรมพี่สอนน้อง คัด แยก ขยะก่อนทิ้ง โดยจัดกิจกรรมในช่วงคาบอบรมระดับ ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของถังขยะแต่ละสี วิธีการคัดแยกขยะจากห้องเรียนก่อนการทิ้งลงถัง โดยดำเนินกิจกรรมแยกเป็นกลุ่มย่อย ๔ กลุ่ม คือ นักเรียนในระดับชั้นปฐมวัย นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

๒.๔ กิจกรรมป้ายประชาสัมพันธ์ โดยจัดบอร์ดความรู้ให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของโครงการเช่น กิจกรรมขยะแลกแต้ม เพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างความสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับนักเรียน

นอกจากการให้ความรู้แก่นักเรียนทั้งในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียนแล้ว ยังมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทิ้งขยะ เช่น กิจกรรมพี่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุวิถีพอเพียง กิจกรรมชุมนุมต้นกล้าความดี กิจกรรมขยะแลกแต้ม เป็นต้น

ผลสำเร็จ/ผลลัพธ์

ผลจากการดำเนินงานข้างต้นพบว่า

๑. นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับถังขยะแต่ละสี สามารถแยกขยะก่อนทิ้งได้อย่างถูกต้อง
๒. นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทิ้งขยะ ทิ้งขยะลงในถังขยะทุกครั้ง ส่งผลให้บริเวณโรงเรียนสะอาดน่าอยู่ ส่งเสริมต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
๓. นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งของรอบตัวมากยิ่งขึ้น รู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะ สิ่งใดที่มีค่าสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน นำขยะมาแลกเป็นแต้มเพื่อสะสมแลกเป็นของใช้ สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องภายในตนเอง

ภาพ การประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง

ภาพ การประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมเสียงตามสายและกระบวนกรที่สอนน้อง

๕.๒ มีจิตสำนึก และพฤติกรรมการจัดการขยะที่ดี

วิธีการส่งเสริมจิตสำนึกและพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการจัดการขยะ

สิ่งสำคัญที่สุดคือ ต้องให้ความหมายต่อขยะเสียใหม่ จากที่มองว่าขยะคือสิ่งที่ไม่ต้องการ คือสิ่งที่ต้องกำจัดทำให้มุ่งไปแสวงหาวิธีกำจัด แทนที่จะมองว่าขยะคือสิ่งที่เราไม่ใช่แล้ว แต่มีคุณค่า วิธีการจัดการสิ่งที่ไม่ใช่แล้วทำได้หลายวิธี เช่น บางอย่างสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ทำปุ๋ยใหม่ หรือที่ไม่สามารถนำมาใช้แต่เป็นเชื้อเพลิงก็สามารถนำไปเผาแปลงเป็นพลังงานความร้อนได้และเป็นเรื่องที่ต้องสร้างกันตั้งแต่เด็ก คือสำนึกความรับผิดชอบ และรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปลูกฝังให้อุปนิสัยรักความสะอาด การเก็บของให้เข้าที่เข้าทาง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สร้างได้จากในบ้าน เพราะแท้จริงแล้วขยะก็เริ่มจากในบ้าน จากเรื่องส่วนตัวที่ทุกคน ผลักภาระความรับผิดชอบโดยการนำไปทิ้งไว้หน้าบ้าน ขยะจึงกลายเป็นเรื่องส่วนรวมไปทันที

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม/จิตสำนึก

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีนักเรียนจำนวน ๙๐๕ คน เป็นนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้น ปฐมวัย จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยบริบทของโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก ขนาดของช่วงวัยค่อนข้างต่างกัน ปัญหาหนึ่งซึ่งเป็นปัญหาใหญ่และโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญควรเร่งการแก้ไข คือ ปัญหาเรื่องการจัดการขยะ ทั้งในส่วนของ การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ถูกต้องให้กับนักเรียน และกระบวนการในการกำจัดขยะที่เกิดขึ้นสูงสุด โรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้เริ่มดำเนินการโรงเรียนปลอดขยะขึ้น โดยใช้หลากหลายกระบวนการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน และปรับเปลี่ยนนโยบายเพื่อส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้

ขั้นที่ ๑ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ใช้กระบวนการของการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของขยะ ทั้งในส่วนของกระบวนการในการย่อยสลายของขยะแต่ละประเภท เพื่อให้นักเรียนเกิดสำนึกเล็งเห็นความสำคัญของการแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง

ขั้นที่ ๒ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ใช้กระบวนการให้กระตุ้นให้ “รู้ คิด นึก ทำ” หมายถึง “รู้” ใช้กระบวนการในการประชาสัมพันธ์ ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความรู้ติดตัวนักเรียน จากนั้น “คิด” ใช้กิจกรรมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งของที่นักเรียนใช้แล้วและทิ้งลงในถังขยะ หากนักเรียนนำมาใช้กระบวนการ ๕R จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง และโรงเรียน “นึก” ใช้กิจกรรมที่สอนน้องผ่านการทำกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติสอนการแยกขยะก่อนการทิ้งให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดี ไม่ทิ้งขยะนอกถัง และทิ้งขยะได้ตรงถังถูกต้องตามประเภทของขยะ สุดท้าย “ทำ” คือ ให้นักเรียนทุกคนลงมือทำ ร่วมด้วยช่วยกัน ด้วยกระบวนการต่างๆ เช่น big cleaning day ช่วยกันล้าง เก็บ กวาด ทำความสะอาดโรงเรียนทุกจุด จะทำ MOU กับผู้บริหาร คุณครูว่าจะไม่ทิ้งขยะเคลื่อนกลาดอีกด้วยกระบวนการ “รู้ คิด นึก ทำ” โรงเรียนได้ใช้หลากหลายกิจกรรมเพื่อให้พฤติกรรมที่นักเรียนทุกคนบรรลุเป้าตามเป้าที่โรงเรียนวางไว้

ขั้นที่ ๓ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ใช้นโยบายลดปริมาณขยะภายในโรงเรียน ลดการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม แก้ว ถ้วยพลาสติก เช่น ร้านคาเฟ่ในสถานภายในโรงเรียน หันมาใช้ช้อนน้ำ หรือแก้วเยติ แทนการใช้แก้วน้ำพลาสติก ที่ใช้แล้วทิ้งเลย เป็นการใช้จ่ายที่ประหยัดงบประมาณ ค่าใช้จ่าย และช่วยลดปริมาณขยะในโรงเรียนได้อีกด้วย กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เน้นการขายขนมที่นักเรียนทำภายในโรงเรียน วางขายเป็นชั้นรองด้วยแผ่นกระดาษ แทนการใช้ถุงพลาสติก ซึ่งขนมเหล่านี้ทำขายวันต่อวัน ดังนั้นการไม่ใส่ถุงพลาสติกไม่ส่งผลต่ออายุการบริโภคของขนม และอีกจุดหนึ่งคือ ตลาดนัดท่าไทร ใช้ใบตองห่อขนมของกินที่ขายในตลาด เลิกการใช้พลาสติก โฟมโดยสิ้นเชิงเป็นกระบวนการที่ร่วมด้วยช่วยกันภายในโรงเรียน

ขั้นที่ ๔ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ใช้กระบวนการสร้างความสำคัญ จุดสนใจ ของกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นยั่งยืน และได้รับการตอบรับจากนักเรียนในระดับดีอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมต่างๆ

เช่น การใช้กระบวนการขยะแลกแต้ม สานต่อกิจกรรมสู่ครัวเรือน นำขยะประเภทฝาขวดมาแลกแต้ม เพื่อสะสมไว้แลกของรางวัล จากนั้นใช้กระบวนการ ๕R ในการสร้างผลิตภัณฑ์จากขยะ เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียน เล็งเห็นความสำคัญของกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะร่วมกัน เช่น การใช้ขยะประเภทพลาสติกไปทำเป็นนาฬิกา กระถางต้นไม้ ใช้ขยะประเภทกระดาษทำกระปุกออมสิน กระดาษสา ใช้ขยะประเภทขวดน้ำ ทำแปลงเกษตรพอเพียง เป็นต้น

ทั้งหมดนี้คือกระบวนการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน ปรับเปลี่ยนความคิด และปลูกฝังจิตสำนึกใฝ่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน เพราะการแสวงหาผลกำไรจากกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะที่ดีที่สุด คือ การได้นักเรียนที่มีจิตสำนึกรักสถานศึกษา ร่วมกันดูแลความสะอาดของโรงเรียน เห็นคุณค่าของการให้สถานศึกษาดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างสวยงาม ปราศจากขยะหรือสิ่งสกปรกภายในโรงเรียน

ภาพกิจกรรม

๕.๓ ข้อมูลปริมาณขยะที่บ่งชี้ผลสำเร็จของกิจกรรม

๑. ปริมาณขยะทั้งหมดก่อนดำเนินการ ๓๗ .๐๒ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๔๑ กก./วัน(ปี ๒๕๖๔.)
๒. ปริมาณขยะทั้งหมดหลังดำเนินการ ๑.๕ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๐๑.กก./วัน(ปี ๒๕๖๔.)
๓. ปริมาณขยะส่วนต่างที่ลดลง ๓๕.๐๒ กิโลกรัม/วัน

ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

ขยะอินทรีย์ ๑๖ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๑๗ กก./วัน

ขยะรีไซเคิล ๘ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๐๘ กก./วัน

ขยะทั่วไป ๑๕ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๑๖ กก./วัน

รวมปริมาณที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ๒๙.๕ กิโลกรัม/วัน เฉลี่ยต่อคน ๐.๐๓ กก./วัน

คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒๘ จากขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมดในโรงเรียน

๕.๔ ความยั่งยืนและต่อเนื่องของการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ

ผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้ดำเนินกิจกรรมประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ได้แก่

๑. กิจกรรมขยะทั่วไป โรงเรียนมีการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถลดปริมาณขยะทั่วไปลงได้
๒. กิจกรรมลดขยะอินทรีย์ ทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการรับประทานอาหารให้หมด ไม่เหลือ อีกทั้งยังเป็นการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจ ที่รุ่นพี่ได้ช่วยเหลือรุ่นน้อง ในการบริการอาหารกลางวัน เป็นตัวอย่างที่ดี ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการลดขยะอย่างครบวงจร ทำให้ได้เป็นโรงเรียนแกนนำโครงการอาหารกลางวัน
๓. กิจกรรมการจัดการขยะภายในโรงเรียนโดยใช้หลัก ๓Rs ทำให้นักเรียนรู้คุณค่าของการคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ เช่น กิจกรรมแก้วน้ำของฉัน การใช้ถุงผ้า ผักโขมของฉัน เป็นต้น
๔. กิจกรรมธนาคารขยะ ทำให้นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ได้รู้คุณค่าของการคัดแยกขยะเปลี่ยนขยะให้เป็นสินทรัพย์ ทำให้กิจกรรมต่างๆในโครงการโรงเรียนปลอดขยะมีทุนดำเนินการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยโรงเรียนมีจุดรวบรวมขยะจัดตั้งเป็นธนาคารขยะรับฝากขยะรีไซเคิล เพื่อให้ร้านรับซื้อได้มารับซื้อและนำไปสู่กระบวนการรีไซเคิลต่อไป
๕. กิจกรรมแยกขยะอันตราย ทำให้นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะ อันตรายและโทษที่เกิดจากขยะอันตราย ส่งผลให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม ป้องกันอันตรายที่อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิต
๖. กิจกรรมจากหน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงพลังงานได้ตระหนักและใส่ใจในการประหยัดพลังงานลดภาวะโลกร้อน
๗. **นวัตกรรมการจัดการขยะ Creative plastic design by Kids** เป็นชิ้นงานที่สร้างสามารถสร้างคุณค่า สร้างประโยชน์ให้กับโรงเรียนและรายได้ให้กับนักเรียน ดังนี้
 ๑. นาฬิกา náดู โดยครูประจำชั้นในโรงเรียนได้ร่วมกันสนับสนุน ส่งนาฬิกา náดูไปติดตั้งไว้ในชั้นเรียน
 ๒. กระจ่างต้นไม้สร้างสุข ครู แม่ครัว นักเรียนให้ความสนใจสั่งซื้อไปปลูกต้นไม้
 ๓. cylinder cute หรือที่ใส่ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด เป็นสินค้าที่เหมาะสมกับวัยนักเรียน มีทั้งความคงทน ความน่ารัก สวยงาม ใช้งานได้จริง เกิดการสั่งทำมากขึ้นและมีนักเรียนที่สนใจจะร่วมกิจกรรมในการทำชิ้นงานเป็นอย่างมาก
 ๔. แผ่นโต๊ะ แก้วใส่สาราญ เป็นชิ้นงานที่ลดการทิ้งโต๊ะที่ชำรุด เสียหาย นำกลับมาใช้ได้อีกครั้ง มีความแข็งแรง คงทนเป็นอย่างดี

แนวคิดในดำเนินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ให้มีความยั่งยืนและต่อเนื่อง คือจะดำเนินงานภายใต้ โมเดลการจัดการขยะ C.TS คือ โมเดลการจัดการขยะในรูปแบบสโมสร เป็นการใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการแบบสโมสรฟุตบอล โดยมีแนวคิดที่ว่า การจัดการขยะของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมมือ ร่วมใจกัน ทำให้เป็นโรงเรียนปลอดขยะให้ได้ผล ๑๐๐% มุ่งสร้าง และพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคมในด้านการจัดการขยะและด้านอื่นๆควบคู่ไปด้วย โดยมีรูปแบบการดำเนินงาน ตั้งแต่การเรียนการสอนในห้องเรียน และการสร้างเด็กดีศรีท่าไทร ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษา เริ่มตั้งแต่การฝึกหัด การเข้าร่วมกิจกรรม การเป็นนักเรียนแกนนำ จากรุ่นสู่รุ่น โดยมุ่งหวังว่านักเรียนโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)ทุกคน สามารถให้ความรู้ เข้าใจ มีทักษะ ตอบคำถาม ในระบบการจัดการขยะของโรงเรียนได้ทั้ง ๑๐๐%

ภาพประกอบ

ผลงานที่เกิดจากนวัตกรรม การรีไซเคิลขยะ

ส่วนที่ ๖

การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๑ ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรม ออมสินพอเพียง

กิจกรรมออมสินพอเพียง เป็นหนึ่งในกิจกรรมโครงการคุณธรรมของโรงเรียน โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ซึ่งแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ปวงชนชาวไทยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน มาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมดำเนินกิจกรรม โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการออม และใช้จ่ายอย่างประหยัด

๓. เพื่อส่งเสริมการทำความดีใช้ความรู้คู่คุณธรรมในการดำเนินชีวิต รวมทั้งขยายผลในสถานศึกษาและชุมชน

โดยนักเรียนกลุ่มเยาวชนปลูกใจรักออมได้ดำเนินกิจกรรมโครงการฯ ร่วมกัน โดยการสร้างความตระหนัก และคุณลักษณะนิสัยการออมให้นักเรียนในโรงเรียน โดยใช้หลักการมีเหตุผล พอประมาณ สร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามรอยพระราชาสอนให้อยู่อย่างพอเพียง ใช้ความรู้คู่คุณธรรมในการดำเนินชีวิต และใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการคิดพิจารณาเลือกการใช้จ่ายอย่างชาญฉลาด คือ

ฉันทะ : ความพึงพอใจในฐานะความเป็นอยู่ รู้จักพอประมาณ

วิริยะ : ขยันหมั่นเพียร ใช้เวลาว่างและทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า รู้เหตุและผลในสิ่งที่จะได้รับกลับมา

จิตตะ : มีความเอาใจใส่ ควบคุมจิตใจให้แน่วแน่ รู้จักคิดยับยั้งจิตใจก่อนทำ ก่อนใช้จ่าย นั่นคือความพอประมาณ

วิมังสา : คือการคิดไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนใช้จ่าย ซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการในส่วนของการออมสินพอเพียง มีดังนี้

๑. สร้างบ้านไม้หลังน้อย เพื่อเป็นธนาคารกระดาษ คอยรับกระดาษที่ใช้แล้วจากห้องสำนักงานอาคารเรียน

๒. นำกระดาษจากธนาคารกระดาษ มาทำกระปุกออมสิน ผ่านกระบวนการเปเปอร์มาเช่ ลงสีสັນเป็นตัวการ์ตูนสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียนในโรงเรียน

๓. เผยแพร่ความรู้ ผ่านกระบวนการที่สอนน้อง เล่น เรียนรู้ สุ่วิถีพอเพียง ให้นักเรียนในโรงเรียนเรียนรู้กระบวนการทำกระปุกออมสินจากกระดาษใช้แล้ว

๔. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักประหยัดอดออม โดยการออมเงินในกระปุกออมสินที่ทำขึ้นเอง และนำเงินมาฝากออมกับทางโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่จัดขึ้น เห็นคุณค่าของการประหยัดและออมผ่านกิจกรรม รู้จักคิดใช้จ่ายอย่างชาญฉลาดรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวัง ผลจากการทำกิจกรรมข้างต้นนักเรียนได้นำผลจากการจัดกิจกรรมไปเผยแพร่ความรู้ต่อยังครอบครัว ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

ภาพ การดำเนินกิจกรรมกระปุกออมสินพอเพียง

 ใบสั่งจองกระปุกออมสินปโปร์มำท
 กิจกรรรม ปร่วะปุ่กออมสินทพอเทียง
 โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (zero waste school) โรงเรียนวัดท่าโพธิ์ (คีตนาฏหาระท)

ที่	กระปุ่กออมสินทพอเทียง	รวค	จำนวนกั่ถูก	จ้อคววม
1	กระปุ่กออมสิน โครว่มอ่น	๑๖บท
2	กระปุ่กออมสินหมั้ชู	๑๖บท
3	กระปุ่กออมสินส ปอคอร้แบน	๑๖บท
4	กระปุ่กออมสินมึนเน้อน	๑๖บท
5	กระปุ่กออมสิน โม่ค	๑๖บท

หมำขทล 1. สำนรจได้จ้อคววมลงบนกระปุ่กออมสินได้ คำนคววมหมะสม
 2. สำนรจระบุดำควร้กฐน้อนได้

ผู้สั่งจอง จ้อ.....ชั้น.....
 (วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2564)
 ผู้รับจอง.....
 (.....)

๖.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่การจัดการขยะ

กิจกรรมที่ ๑ ตลาดนัดรักษ์ท่าไทร

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตรานุเคราะห์) มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง คือ ให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ มีทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ผ่านกิจกรรมโครงการอาชีพ ตลาดนัดรักษ์ท่าไทร โดยเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเลือกกลุ่มอาชีพที่สนใจ และลงมือทำอาชีพนั้นๆ เช่น อาชีพขายขนมปังปิ้ง ปอก พืชชำท่าไทร มินิไก่กรอบ เป็นต้น และได้ให้นักเรียนได้นำมาขาย ในตลาดนัดรักษ์ท่าไทร ที่เปิดให้นักเรียนได้ขายในทุกวันศุกร์ ซึ่งในตลาดนัดรักษ์ท่าไทร จะมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ใบตองห่ออาหารแทนถุงพลาสติก เป็นการลดขยะพลาสติกและเป็นการช่วยกันรณรงค์การลดการใช้ถุงพลาสติกทั้งในและนอกโรงเรียน

จากการดำเนินงานของตลาดนัดรักษ์ท่าไทร สามารถลดการใช้ถุงพลาสติก และลดค่าใช้จ่ายในการซื้อถุงพลาสติกมาห่ออาหาร ทำให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่ปลอดภัยจากกการห่อด้วยใบตอง ซึ่งการห่ออาหารด้วยใบตองยังช่วยให้สดน่าทาน มีความสวยงาม และที่สำคัญสามารถย่อยสลายได้ง่ายเป็นมิตรกับโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

ตลาดนัดรักษ์ท่าไทร รณรงค์ให้ใช้ใบตองในการห่ออาหารเพื่อที่จะนำเศษใบตองทั้งหมดไปทำปุ๋ยในแปลงปุ๋ยหมัก ซึ่งเป็นการจัดการขยะของโรงเรียนที่ได้ผลเป็นอย่างดี และเป็นการนำปุ๋ยหมักมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโรงเรียน และยังสามารแบ่งปันให้กับนักเรียน ครู บุคลากร นำกลับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ที่บ้านได้เป็นอย่างดี

ภาพกิจกรรมตลาดนัดรักษ์ท่าไทร

เป็นกิจกรรมที่รณรงค์การใช้ใบตองห่ออาหารที่ทำต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๒

ภาพกิจกรรมตลาดนัดรักษ์ท่าโพธิ์
เป็นกิจกรรมที่รณรงค์การใช้ใบตองห่ออาหารที่ทำต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ปิดไฟกันนะค่ะ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีอาคารเรียน และห้องเรียนจำนวนมาก มีการใช้ไฟ ใช้พัดลม ใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้มีความต้องการในการใช้ไฟ มากในทุกวัน ซึ่งโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ให้ความสำคัญในการลดใช้พลังงาน จึงได้จัดกิจกรรม ปิดไฟกันยังจะ โดยร่วมกันใช้เป็นมาตรการของโรงเรียน และมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์และรณรงค์ตามกิจกรรม ต่างๆ ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียน ครู บุคลากร ให้ความสำคัญในการลดการใช้ไฟฟ้าในห้องเรียน โดยการที่ ทุกคนช่วยกันปิดไฟ ถอดปลั๊ก ทุกครั้งเมื่อไม่ได้อยู่ในห้องเรียน หรือไม่จำเป็นต้องเปิดไฟ หรือเปิดพัดลม ใน เวลาที่ไม่จำเป็น เพื่อลดการใช้พลังงาน ลดภาวะโลกร้อน ลดค่าไฟให้โรงเรียน และเพื่อช่วยให้ทรัพยากรอยู่ได้นานขึ้น

จากการดำเนินกิจกรรม ปิดไฟกันนะค่ะ ช่วยทำให้โรงเรียนมีปริมาณการใช้ไฟที่ลดลง ลดการเสียหาย ของอุปกรณ์ไฟฟ้า และยังช่วยลดการเกิดขยะจากอุปกรณ์ต่างๆได้เป็นอย่างดี

ภาพกิจกรรม ปิดไฟกันนะค่ะ

ภาคผนวก

